

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

Кафедра педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. декана факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи

Інна ПРОКОП

« 12 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ЛОГОПЕДІЯ

обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Логопедія»

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

Мова навчання українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Логопедія» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від 25.03.2024 р.) та введеної в дію наказом № 101 від 26.03.2024 р.

Розробники: Перепелюк Інна Романівна, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
Танявська Ярина Андріївна, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
Марєєва Тетяна Вікторівна, асистент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

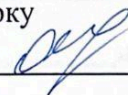
Викладачі:

Перепелюк Інна Романівна, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
Танявська Ярина Андріївна, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
Марєєва Тетяна Вікторівна, асистент кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Марія ОЛІЙНИК

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова методичної ради
факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи

Ганна БИГАР

Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «**Логопедія**» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка спрямована на теоретичну та практичну підготовку у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до професійної діяльності, зокрема з загальних основ логопедії. Дисципліна читається в 2, 3, 4, 5, 6 семестрах, загальним обсягом 20 кредитів (600 год.). В основі змісту курсу – система знань про закономірності навчання і виховання осіб з порушеннями мовлення і пов'язаними з ними відхиленнями. Основну частину змісту навчальної дисципліни (2-6 семестрах) складає навчальний матеріал, що розкриває загальні основи логопедії, основні форми і види мовленнєвих порушень, таких як дислалія, ринолалія, дизартрія, ФФНМ, ЗНМ, афазія, алалія, заїкання, тахілалія, брадилалія, дисфонія, афонія, дисграфія і дислексія. Студенти вивчатимуть методики обстеження, діагностики та корекції, що застосовуються у роботі з різними мовленнєвими патологіями, а також опануватимуть сучасні підходи до логокорекції, зокрема інноваційні методи, інтеграцію індивідуальних програм розвитку (ІПР) і адаптацію дітей у закладах освіти.

Робочою програмою освітньої компоненти «Логопедія» передбачені мета та завдання вивчення навчальної дисципліни, окреслено компетентності, програмні результати, яких має набути здобувач ОПП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, критерії оцінювання навчальних досягнень студента та інші основні її структурні елементи (складові).

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів системних знань про мовленнєві порушення, причини, механізми, прояви та корекцію у дітей і дорослих. Розвиток навичок діагностування, планування та проведення логокорекційної роботи з урахуванням вікових норм розвитку мовлення, типології порушень та індивідуальних особливостей мовленнєвої патології. Підготовка фахівців до впровадження інноваційних методів терапії, профілактики та підтримки адаптації осіб із мовленнєвими порушеннями.

Завдання навчальної дисципліни «Логопедія»:

- навчати розуміти основні поняття і категорії логопедії;
- знати вікові норми мовленнєвого розвитку дітей у немовлячому, дошкільному, шкільному та підлітковому віці, а також дорослого періоду;
- розуміти форми та види мовленнєвих порушень (дислалія, ринолалія, дизартрія, ФФНМ, ЗНМ, афазія, алалія, заїкання, тахілалія, брадилалія, дисфонія, афонія, дисграфія і дислексія) та їх вплив на розвиток дитини/людини;
- знати основи діагностики та корекції порушень звуковимови, темпо-ритмічних, лексико-граматичних і письмових розладів та методики логопедичної роботи, зокрема з дітьми із складними порушеннями мовлення (ФФНМ, ЗНМ) та використання індивідуальних програм розвитку (ІПР);
- проводити обстеження та аналізувати результати мовлення дітей і дорослих з різними видами мовленнєвих порушень (дислалія, ринолалія, дизартрія, афазія, алалія, заїкання, дисграфія, дислексія);

– використовувати методики постановки звуків, запуску мовлення у немовленневих дітей та корекції мовленневих розладів.

– організовувати корекційно-розвивальну роботу з урахуванням індивідуальних особливостей дитини та вікових норм розвитку мовлення.

– впроваджувати інноваційні підходи до подолання мовленневих і письмових порушень.

Пререквізити. Ефективність засвоєння навчальної дисципліни підвищують навчальні дисципліни “Українська мова (за професійним спрямуванням)”, “Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта»”, “Основи медичних знань у галузі спеціальної освіти”, “Основи інклюзивної педагогіки”, “Спеціальна педагогіка”, “Логопсихологія”, “Спеціальна методика навчання мови та мовлення” та ін.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОПШ

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров’я, раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп’ютерне забезпечення.

СК-6. Здатність реалізовувати персоналізовані підходи у процесі надання послуг раннього втручання (відповідно до обраної спеціалізації).

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК-17. Здатність до проєктування індивідуальних траєкторій розвитку, соціальної адаптації та інтеграції осіб з порушеннями мовлення, відповідно до результатів психолого-педагогічної та логопедичної діагностики.

Програмні результати навчання (РН)

РН 1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН 8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами

РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

РН 19. Визначати відповідні методи і стратегії роботи на основі результатів психолого-педагогічної та логопедичної діагностики, враховувати індивідуальні особливості, потреби та потенціал розвитку кожної особи

Здобувач освіти повинен:

– знати:

– основи логопедії: її предмет, завдання, методи та історичний розвиток логопедичної допомоги у світі;

– вікові норми мовленнєвого розвитку: особливості розвитку мовлення в різні вікові періоди (немовлячий, дошкільний, молодший шкільний, підлітковий та дорослий вік);

– форми та види мовленнєвих порушень: дислалія, ринолалія, дизартрія, ФФНМ, ЗНМ, афазія, алалія, заїкання, тахілалія, брадилалія, дисфонія, афонія, дисграфія і дислексія;

– методи корекції мовлення: постановка голосних і приголосних звуків, корекція темпо-ритмічних порушень, подолання лексико-граматичних помилок, інноваційні методики в логопедичній практиці;

– діагностика мовленнєвих порушень: обстеження дітей та дорослих із порушеннями мовлення, зокрема при афазії, алалії, заїканні, дизартрії, ринолалії, дисграфії та дислексії;

– принципи організації корекційно-розвивальної роботи: підхід до роботи з дітьми з різними мовленнєвими патологіями, реалізація індивідуальних програм розвитку (ІПР).

– **вміти:**

– проводити діагностику мовленнєвих порушень у дітей та дорослих, аналізуючи результати обстеження;

– планувати та реалізовувати логокорекційні програми з урахуванням вікових норм розвитку мовлення та індивідуальних особливостей дитини;

– використовувати різні методики постановки звуків, корекції дислалії, дизартрії, ринолалії, заїкання та інших порушень;

– впроваджувати інноваційні підходи до навчання дітей із мовленнєвими порушеннями, включаючи роботу в освітніх установах.

– **володіти:**

– навичками аналізу мовленнєвого розвитку дітей на різних етапах онтогенезу;

– методиками обстеження мовлення, корекції звуковимови, письма та інших видів мовленнєвої діяльності;

– компетентністю у створенні адаптованих програм для дітей із комплексними мовленнєвими порушеннями;

– педагогічними та психологічними підходами до роботи з дітьми з мовленнєвими порушеннями та їх батьками.

Опис змісту програми навчальної дисципліни Загальна інформація про викладання навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
<i>Всього годин з навчальної дисципліни "Логопедія"</i>												
Денна	1,2,3	2,3,4,5,6	20,0	600	135	75	90	-	300	-	залік/екзамен	
Заочна	1,2,3	2,3,4,5,6	20,0	600	52	28	-	-	520	-	залік/екзамен	
<i>Кількість годин по семестрах</i>												
Денна	1	2	4,0	120	30	-	30	-	60	-	залік	
	2	3	4,0	120	30	15	15	-	60	-	екзамен	
	2	4	4,0	120	15	30	15	-	60	-	залік	

	3	5	4,0	120	30	15	15	-	60	-	екзамен
	3	6	4,0	120	30	15	15	-	60	-	екзамен
Заочна	1	2	4,0	120	16	-	-	-	104	-	залік
	2	3	4,0	120	10	6	-	-	104	-	екзамен
	2	4	4,0	120	6	10	-	-	104	-	залік
	3	5	4,0	120	10	6	-	-	104	-	екзамен
	3	6	4,0	120	10	6	-	-	104	-	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни II семестр

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усь го	у тому числі					усь го	у тому числі						
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1 Основи логопедії: вікові норми, методи, форми та норми мовлення													
Тема 1. Логопедія, її предмет, завдання і методи Предметі завдання логопедії. Методи логопедії. Причини мовленнєвих порушень.	7	2	-	2	-	3	7	1	-	-	-	-	6	
Тема 2. Розвиток логопедичної допомоги у світі: історія та сучасність Зародження логопедії у світі. Логопедична служба у США (Speech-Language Pathology). Європейський досвід (логопедія у Німеччині, Франції, Великій Британії). Стан логопедичної допомоги в Україні.	7	2	-	2	-	3	7	-	-	-	-	-	7	
Тема 3. Вікові норми розвитку дитини Періоди розвитку дитини. Сенсомоторний розвиток дитини. Мисленнєвий розвиток. Формування мовлення в процесі	7	2	-	2	-	3	7	1	-	-	-	-	6	

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь го	у тому числі				
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.
онтогенетичного розвитку дитини												
<p>Тема 4. Форми, види мовленнєвих порушень та їх вплив</p> <p>Розвиток спілкування під час гри. Емоційно-соціальний розвиток. Основні форми і види мовленнєвих порушень.</p>	7	2	-	2	-	3	7	1	-	-	-	6
<p>Тема 5. Вікові норми розвитку мовлення в немовлячому періоді та ранньому віці</p> <p>Характеристика немовлячого періоду. Етапи розвитку мовлення в немовлячий період. Чинники, що впливають на розвиток мовлення у немовлячий період. Відхилення від норм мовленнєвого розвитку в немовлячий період. Етапи мовленнєвого розвитку дітей раннього віку (1-3 роки). Чинники, що впливають на розвиток мовлення. Можливі помилки у мовленні дітей раннього віку.</p>	7	2	-	2	-	3	7	1	-	-	-	6
<p>Тема 6. Вікові норми розвитку мовлення дітей дошкільного віку</p> <p>Характеристика дошкільного віку як важливого етапу розвитку мовлення. Основні етапи розвитку мовлення у дошкільному віці (3-6 (7) років): збагачення словникового запасу, розвиток граматичної структури мовлення; формування зв'язного мовлення; вироблення правильної артикуляції. Чинники впливу на мовлення дошкільнят.</p>	8	2	-	2	-	4	8	1	-	-	-	7

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.
<p>Тема 7. Вікові норми розвитку мовлення дітей молодшого шкільного віку</p> <p>Характеристика молодшого шкільного віку (6 (7) - 10 років). Особливості мовленнєвого розвитку у шкільному віці: розширення словникового запасу; формування письмового мовлення; удосконалення зв'язного мовлення; розвиток навичок читання і розуміння текстів. Вплив шкільного середовища та дорослих на стимуляції мовленнєвої активності дітей молодшого шкільного віку.</p>	7	2	-	2	-	3	7	1	-	-	-	6
<p>Тема 8. Вікові норми розвитку мовлення дітей підліткового віку та дорослого періоду</p> <p>Підлітковий період як етап активного соціального розвитку (від 10-12 до 15-17 років). Основні характеристики мовлення у підлітковому віці. Чинники, що впливають на мовлення підлітків. Особливості мовлення у дорослому віці, вплив професійної діяльності на мовлення.</p>	7	2	-	2	-	3	7	-	-	-	-	6
Разом за ЗМ 2	57	16	-	16	-	25	57	6	-	-	-	51
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 2 Мовленнєві порушення: класифікація, причини, особливості мовлення											
<p>Тема 9. Порушення звуковимови: дислалія та ринолалія</p> <p>Дислалія: визначення та класифікація. Причини та фактори виникнення дислалії. Особливості мовлення при</p>	9	2	-	2	-	5	9	2	-	-	-	7

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь го	у тому числі				
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.
дислалії. Визначення, класифікація та основні форми ринолалії. Етіологічні чинники виникнення природжених вад обличчя. Характеристика мовлення при ринолалії.												
Тема 10. Порушення артикуляції через ураження нервової системи: дизартрія Суть, прояви та класифікація дизартричних порушень. Причини та фактори виникнення дизартричних порушень. Характеристика пізнавальної діяльності дітей з дизартричними порушеннями.	9	2	-	2	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 11. Комплексні мовленнєві порушення: ФФНМ та ЗНМ Визначення фонетико-фонематичного недорозвинення мовлення та основні причини виникнення (біологічні та соціальні). Основні прояви ФФНМ: заміна, пропуск чи спотворення звуків, недорозвинене фонематичне сприйняття. Вплив ФФНМ на подальший розвиток мовлення. Поняття про загальне недорозвинення мовлення. Причини та механізми ЗНМ. Психолінгвістичні аспекти ЗНМ. Періодизація ЗНМ та їх загальна характеристика.	11	2	-	2	-	7	11	3	-	-	-	8
Тема 12. Лексико-граматичні порушення: афазія та алалія Загальна характеристика афазій. Дитяча афазія. Класифікація афазій: акустично-гностична,	9	2	-	2	-	5	9	1	-	-	-	8

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.
акустично-мнестична, семантична, аферентна (кінестетична) моторна, еферентна моторна, динамічна. Центральні мозкові механізми мовленнєвої діяльності при Алалії. Поняття про алалію. Класифікація алалії: моторна та сенсорна.												
Тема 13. Темпо-ритмічні порушення: заїкання, тахілалія, брадилалія З історії вивчення проблем заїкання, класифікація. Психологічні особливості дітей із заїканням. Тахілалія та брадилалія: визначення та класифікація. Причини, фактори виникнення тахілалії та брадилалії. Вплив тахілалії та брадилалії на розвиток мовлення.	9	2	-	2	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 14. Порушення писемного мовлення: дисграфія і дислексія Історичний аспект та сучасний стан проблеми порушень писемного мовлення. Поняття про писемне мовлення (дисграфія). Класифікація дисграфій. Особливості навиків письма (дислексія). Симптоматика та класифікації дислексії.	9	2	-	2	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 15. Мовленнєві порушення через органічні патології: дисфонія та афонія Голос та його акустичні властивості. Класифікація порушень голосу. Причини функціональних та органічних порушень голосу.	9	2	-	2	-	5	9	1	-	-	-	8

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь го	у тому числі				
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.
Разом за ЗМ 2	65	14	-	14	-	35	65	10	-	-	-	55
Всього годин у 2 семестрі	120	30	-	30	-	60	120	16	-	-	-	104

Структура змісту навчальної дисципліни III семестр

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лек ц.	прак .	сем .	ін д.	с.р.		лек ц.	прак .	се м.	інд .	с.р.
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1 Порушення звуковимови: дислалія, ринолалія, дизартрія											
Тема 1. Корекція мовлення при дислалії Прийоми корекції дислалії у дітей дошкільного віку. Корекційна логопедична робота в закладі освіти при дислалії.	9	2	1	1	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 2. Сигматизм і способи його виправлення при дислалії Типові недоліки вимови свистячих і шиплячих звуків. Виправлення недоліків вимови свистячих і шиплячих звуків.	10	2	2	1	-	5	10	-	1	-	-	9
Тема 3. Особливості розвитку мовлення дітей з ринолалією Історія вивчення ринолалії. Медична допомога дітям з ринолалією. Механізми процесу голосоутворення в нормі і в разі ринолалії. Вплив вроджених незрощень губи і піднебіння на соматичний розвиток дитини. Психічний розвиток і формування	8	2	-	1	-	5	8	1	-	-	-	7

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лек ц.	прак .	сем .	ін д.	с.р.		лек ц.	прак.	се м.	інд .	с.р.
особистості дитини з ринолалією.												
Тема 4. Логокорекційна робота та обстеження дітей з ринолалією Логокорекційна робота з подолання ринолалії. Профілактика порушень мовлення в разі природжених незрощень губи та піднебіння. Принципи, методи і система обстеження дітей з ринолалією. Логопедичні заняття з дітьми при ринолалії.	9	2	1	2	-	4	9	-	1	-	-	8
Тема 5. Обстеження дітей з дизартричними порушеннями Особливості обстеження дітей з порушеннями дизартричними порушеннями. Проведення обстеження артикуляції та дихання. Аналіз рівня моторики язика, губ та піднебіння. Оцінка голосових характеристик та темпу мовлення.	8	2	1	1	-	4	8	1	-	-	-	7
Тема 6. Логокорекційна робота при дизартричних порушеннях Особливості відновлювальної роботи з дітьми з дизартричними порушеннями. Нейрофізіологічна реабілітація дітей з ДЦП. Нейротрансплантація в разі дитячого церебрального паралічу. Логопедичні заняття з дітьми з дизартричних порушеннях.	9	2	2	1	-	4	9	-	1	-	-	8
Разом за ЗМ 1	53	12	7	7	-	25	53	3	3	-	-	47
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 2 Комплексні мовленнєві порушення: ФФНМ та ЗНМ											

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лек ц.	прак .	сем .	ін д.	с.р.		лек ц.	прак.	се м.	інд .	с.р.
<p>Тема 7. Характеристика мовленнєвого розвитку дітей ФФНМ</p> <p>Стан сформованості анатомо-фізіологічних передумов мовленнєвої функції у дітей із фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення. Особливості просодичних компонентів мовлення у дітей із ФФНМ. Стан сформованості фонетичної системи мовлення дітей із ФФНМ. Особливості фонематичної системи мовлення дітей із ФФНМ.</p>	8	2	-	1	-	5	8	1	-	-	-	7
<p>Тема 8. Особливості обстеження мовлення дітей із ФФНМ</p> <p>Клінічні симптоми: фонематичні помилки, заміни, пропуски звуків. Методи діагностики: логопедичне обстеження, тести фонематичного сприйняття.</p>	10	3	1	1	-	5	10	1	-	-	-	9
<p>Тема 9. Організація корекційно-розвивальної роботи у групах дітей із ФФНМ</p> <p>Концептуальні підходи до організації ігор-занять в умовах логопедичної групи для дітей із ФФНМ. Специфіка використання наочності та мовленнєвого матеріалу у групі для дітей п'ятого року життя із ФФНМ. Ігри та вправи на корекцію фонематичного слуху та фонематичного сприймання. Логопедична лялька – важлива складова ігор-занять у закладах освіти.</p>	12	3	2	1	-	6	12	1	1	-	-	10
<p>Тема 10. Особливості мовлення та діагностика дітей при ЗНМ</p>	8	2	1	1	-	4	8	1	-	-	-	7

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лек ц.	прак .	сем .	ін д.	с.р.		лек ц.	прак.	се м.	інд .	с.р.
Значення раннього виявлення та корекції. Психолого-педагогічна характеристика дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. Диференційна діагностика загального недорозвинення мовлення. Обстеження безмовленнєвих дітей. Комплексне обстеження дітей із ЗНМ.												
<p>Тема 11. Корекційно-розвивальна робота при ЗНМ</p> <p>Розвиток мовленнєвої діяльності: формування базових мовленнєвих навичок; робота над звуковою стороною мовлення (артикуляція, дихання); розвиток словника і граматичних структур. Запуск мовлення у дітей із ЗНМ: методи стимуляції мовленнєвої активності; формування мотивації до мовлення; використання наочності та ігрових прийомів.</p>	12	4	2	2	-	4	12	1	2	-	-	9
<p>Тема 12. Особливості організації освітнього процесу для дітей із ЗНМ</p> <p>Інтегрований підхід у корекційній роботі: роль міждисциплінарного підходу (логопед, психолог, педагог). Логопедичне заняття: ефективності корекційного впливу. Взаємодія з батьками у процесі корекції.</p>	10	2	1	1	-	6	10	1	-	-	-	9
<p>Тема 13. Концептуальні засади ІПР у логопедичній практиці</p> <p>Структура індивідуальної програми розвитку в ЗДО та ЗЗСО. Реалізація ІПР у логопедичній практиці.</p>	7	2	1	1	-	3	7	1	-	-	-	6

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лек ц.	прак .	сем .	ін д.	с.р.		лек ц.	прак.	се м.	інд .	с.р.
Міждисциплінарний підхід у складанні та реалізації ІПР. Корекція та оновлення ІПР												
Разом за ЗМ 2	67	18	8	8	-	35	67	7	3	-	-	57
Всього годин у 2 семестрі	120	30	15	15	-	60	120	10	6	-	-	104

Структура змісту навчальної дисципліни IV семестр

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1 Постановка, автоматизація та диференціація звуків української мови. Запуск мовлення немовленнєвих дітей											
Тема 1. Постановка голосних звуків: [А], [Е], [И], [І], [О], [У], [ЙЕ] - Є, [ЙІ] - Ї, [ЙУ] - Ю, [ЙА] - Я. Артикуляційна гімнастика до постановки голосних звуків. Методи постановки голосних звуків. Автоматизація та диференціація голосних звуків. Логопедичне заняття.	8	1	2	1	-	4	8	-	1	-	-	7
Тема 2. Постановка твердих та м'яких приголосних звуків [Д], [Д'], [Т], [Т'], [Н], [Н']. Артикуляційна гімнастика до постановки твердих та м'яких приголосних звуків. Методи постановки звуків [Д], [Д'], [Т], [Т'], [Н], [Н']. Автоматизація та диференціація твердих та	8	1	2	1	-	4	8	-	1	-	-	7

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин												
	денна форма					заочна форма							
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.	
м'яких приголосних звуків. Логопедичне заняття.													
Тема 3. Постановка губних приголосних звуків [Б], [П], [В], [М], [Ф] Артикуляційна гімнастика до постановки губних приголосних звуків. Методи постановки звуків [Б], [П], [В], [М], [Ф]. Автоматизація та диференціація губних приголосних звуків. Логопедичне заняття.	8	1	2	1	-	4	8	-	1	-	-	-	7
Тема 4. Постановка приголосних звуків [Г], [Г],[ЙО] - Й, [К], [Х]. Артикуляційна гімнастика до постановки приголосних звуків. Методи постановки приголосних звуків [Г], [Г], [Й], [К], [Х]. Автоматизація та диференціація приголосних звуків. Логопедичне заняття.	8	1	2	1	-	4	8	-	1	-	-	-	7
Тема 5. Постановка свистячих звуків [С], [С'], [З],[З'],[Ц],[Ц'],[ДЗ],[ДЗ']. Артикуляційна гімнастика до постановки свистячих звуків. Методи постановки свистячих звуків [С], [С'], [З],[З'],[Ц],[Ц'],[ДЗ],[ДЗ']. Автоматизація та диференціація свистячих звуків. Логопедичне заняття.	17	2	4	2	-	9	17	1	1	-	-	-	15
Тема 6. Постановка шиплячих звуків [Ш], [Ж], [ДЖ],[Ч] і звукосполучень [Ш+Ч] - букви Щ. Артикуляційна гімнастика до постановки шиплячих звуків. Методи постановки шиплячих звуків [Ш], [Ж], [ДЖ],[Ч] і звукосполучень [Ш+Ч] - букви Щ. Автоматизація та	17	2	4	2	-	9	17	1	1	-	-	-	15

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь го	у тому числі				
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.
диференціація шиплячих звуків. Логопедичне заняття.												
Тема 7. Постановка сонорного звука [Л], [Л'] Артикуляційна гімнастика до постановки сонорного звука [Л], [Л']. Методи постановки звуків [Л], [Л']. Автоматизація та диференціація. Логопедичне заняття.	18	2	5	2	-	9	18	1	1	-	-	16
Тема 8. Постановка сонорного звука [Р], [Р'] Артикуляційна гімнастика до постановки сонорного звука [Р], [Р']. Методи постановки звуків [Р], [Р']. Автоматизація та диференціація. Логопедичне заняття.	18	2	5	2	-	9	18	1	2	-	-	15
Тема 9. Запуск мовлення немовленнєвих дітей: особливості, основні методи і вправи Розвиток передмовленнєвих навичок. Стимуляція мовленнєвої мотивації. Розвиток артикуляційного апарату. Стимуляція звукової активності. Формування перших слів. Розвиток фразового мовлення. Логопедичне заняття на запуск мовлення дітей.	18	3	4	3	-	8	18	2	1	-	-	15
Всього годин у 4 семестрі	120	15	30	15	-	60	120	6	10	-	-	104

**Структура змісту навчальної дисципліни
V семестр**

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1 Лексико-граматичні порушення мовлення: афазія та алалія											
Тема 1. Обстеження хворого на афазію Особливості мовлення при афазії. Обстеження хворого на афазію: оцінка спонтанного мовлення, дослідження артикуляції, оцінка розуміння мовлення; дослідження читання та письма; дослідження здатності називати предмети, дії, поняття; оцінка пам'яті та когнітивних функцій; обстеження за спеціальними тестами; оцінка невербальних комунікативних навичок.	10	2	1	1	-	6	10	1	1	-	-	8
Тема 2. Основи відновлювального навчання при афазії Характеристика підходів до відновлення мовлення при афазії. Методологічні основи відновлювального навчання при афазії. Особливості відновлювального навчання при різних формах афазії. Особливості відновлення мовлення при акустико-гностичній сенсорній афазії. Особливості відновлення мовлення при акустико-мнестичній афазії. Особливості відновлення мовлення при семантичній афазії. Особливості відновлення мовлення при аферентній моторній афазії. Особливості відновлення мовлення при еферентній моторній афазії. Особливості відновлення мовлення при динамічній афазії.	13	5	3	1	-	4	13	1	1	-	-	11

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.
<p>Тема 3. Особливості моторної та сенсорної алалії</p> <p>Моторна аферентна алалія. Моторна еферентна алалія. Сенсорна алалія</p>	9	2	-	2	-	5	9	1	-	-	-	8
<p>Тема 4. Обстеження дітей з алалією</p> <p>Оцінка мовленнєвого розвитку (експресивне та імпресивне мовлення, комунікативні навички). Обстеження звукової сторони мовлення. Оцінка когнітивного розвитку. Оцінка моторики. Дослідження у інших спеціалістів.</p>	10	2	1	1	-	6	10	1	-	-	-	9
<p>Тема 5. Організація корекційної роботи з подолання алалії</p> <p>Особливості логопедичної роботи з подолання моторної алалії: розвиток мовленнєвої моторики, формування активного й пасивного словникового запасу, вдосконалення граматичних навичок, стимуляцію зв'язного мовлення та розвиток загальної й дрібної моторики через індивідуальний і комплексний підхід.</p> <p>Особливості логопедичної роботи з подолання сенсорної алалії: розвиток розуміння мовлення, формування зв'язку між словом і його значенням, корекцію фонематичного сприйняття, стимуляцію активного мовлення та використання ігрових і сенсомоторних методів для покращення комунікативних навичок.</p>	14	4	4	1	-	5	14	1	1	-	-	12
Разом за ЗМ 1	56	15	9	6	-	26	56	5	3	-	-	48

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 2 Темпо-ритмічні порушення мовлення: заїкання, тахілалія та брадилалія											
Тема 6. Клініко-фізіологічна характеристика заїкання Науково-теоретичні основи дослідження проблеми заїкання. Фізіологія заїкання. Симптоматика заїкання. Мовленнєві судоми. Феномен фіксованості на ваді.	10	3	-	2	-	5	10	1	-	-	-	9
Тема 7. Обстеження заїкуватих Клінічне і психолого педагогічне обстеження заїкуватих. Розвиток мовлення у дошкільників із заїканням як методична проблема.	9	2	1	1	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 8. Логопедична корекція заїкуватих Сучасні методики та технології подолання заїкання в учнів, підлітків та дорослих (методи, прийоми, інструментарій). Профілактика заїкання.	9	2	2	1	-	4	9	1	1	-	-	7
Тема 9. Мовленнєві порушення при тахілалії та брадилалії Особливості мовленнєвих порушень при тахілалії та брадилалії. Симптоматика тахілалії та брадилалії у дітей і дорослих. Взаємозв'язок тахілалії та брадилалії з іншими мовленнєвими порушеннями	9	2	-	2	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 10. Особливості діагностика при тахілалії та брадилалії Методи діагностики мовлення при тахілалії чи брадилалії. Логопедичні тести, оцінка	9	2	1	1	-	5	9	1	-	-	-	8

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ГО	у тому числі					усь ОГО	у тому числі				
		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.
темпу мовлення, когнітивних функцій та емоційного стану.												
Тема 11. Основні підходи до корекції тахілалії Вплив тахілалії на соціалізацію, комунікативні труднощі та психологічні аспекти. Огляд сучасних методик корекції: уповільнення темпу мовлення, розвиток самоконтролю та артикуляції. Вправи на уповільнення мовлення, розвиток чіткості артикуляції та дихання.	9	2	1	1	-	5	9	-	1	-	-	8
Тема 12. Основні підходи до корекції брадилалії Методи корекції: стимуляція мовленнєвого темпу, розвиток плавності мовлення, тренування ритму. Вправ для активізації мовлення: тренування артикуляції, використання ритмічних методик. Вправ із використанням музики, дихальних технік для покращення ритмічності. Труднощі у комунікації, професійній діяльності та соціалізації осіб із брадилалією.	9	2	1	1	-	5	9	-	1	-	-	8
Разом за ЗМ 2	64	15	6	9	-	34	64	5	3	-	-	56
Всього годин у 5 семестрі	120	30	15	15	-	60	120	10	6	-	-	104

**Структура змісту навчальної дисципліни
VI семестр**

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі					
		лекц	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц.	прак.	сем.	інд.	с.р.	
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 1 Мовленнєві порушення через органічні патології: дисфонія та афонія												
Тема 1. Порушення голосу: особливості та обстеження Історія розвитку фонопедії. Вікові особливості голосу. Клінічне та логопедичне обстеження голосових порушень.	10	2	-	2	-	6	10	1	-	-	-	9	
Тема 2. Корекційна робота при функціональних порушеннях голосу Причини та механізми функціональних порушень голосу. Основи корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу. Техніки та вправи для корекції функціональних порушень голосу. Методи стимуляції голосоутворення	10	3	1	2	-	4	10	1	1	-	-	8	
Тема 3. Корекційна робота при парезах чи паралічі гортані Загальні відомості про парези та параліч гортані: причини та клінічні прояви. Принципи корекційної роботи. Логопедичні методи корекції: дихальні вправи, фонопедичні вправи, масажні та релаксаційні техніки, стимуляція голосоутворення.	10	3	2	1	-	4	10	1	1	-	-	8	
Тема 4. Корекційна робота після резекцій гортані Основні причини та наслідки резекції гортані для голосоутворення і мовленнєвої функції. Фізіологічні та психологічні наслідки резекції. Відновлення здатності до мовленнєвої комунікації. Формування нового типу голосоутворення. Розвиток	10	2	1	1	-	6	10	1	-	-	-	9	

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лекц	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц	прак.	сем.	інд.	с.р.
альтернативних комунікативних навичок. Подолання психологічного бар'єра у спілкуванні. Методи стимуляції мовленнєвої активності												
Разом за ЗМ 1	40	10	4	6	-	20	40	4	2	-	-	34
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	Змістовий модуль 2 Порушення письма (дисграфія) і читання (дислексія)											
Тема 5. Дисграфія Психофізіологічні механізми процесу. Мозкова організація процесу письм. Операції процесу письма. Передумови формування навичок письма. Етіологія порушень писемного мовлення. Симптоматика дисграфії. Типи патологічних помилок та їх механізми.	9	2	-	2	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 6. Дислексія Психофізіологічні механізми процесу читання. Операції процесу читання. Механізми дислексії. Дислексія та порушення зорово-просторових функцій. Дислексія та порушення когнітивних функцій. Дислексія та порушення усного мовлення.	9	2	-	2	-	5	9	1	-	-	-	8
Тема 7. Обстеження дітей з порушеннями читання і письма Методики обстеження дітей із порушеннями читання (дислексія) та письма (дисграфія). Особливості обстеженні дислексії (порушення читання): техніка читання, розуміння прочитаного, фонематичні процеси, лексико-граматичні навички. Обстеженні дисграфії (порушення письма): аналіз	10	4	2	-	-	4	10	1	-	-	-	9

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ГО	у тому числі					усь ОГО	у тому числі				
		лекц	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц	прак.	сем.	інд.	с.р.
письмових робіт, графічні навички, дрібна моторика, фонематичні процеси, граматичні навички.												
<p>Тема 8. Методика логопедичної роботи по подоланню порушень писемного мовлення.</p> <p>Особливості співпраці спеціалістів для подолання порушення писемного мовлення. Традиційні та інноваційні методи логопедичної роботи. Використання допоміжних засобів у корекційній роботі</p>	9	2	2	1	-	4	9	-	1	-	-	8
<p>Тема 9. Логопедична робота з подолання фонетичних помилок</p> <p>Класифікація фонетичних помилок. Формування правильної артикуляції звуків. Розвиток фонематичного сприйняття. Автоматизація правильного використання звуків у мовленні. Основні методи та вправи: артикуляційні та дихальні вправи; завдання на розрізнення звуків; скоромовки, римування, читання текстів.</p>	9	2	2	-	-	5	9	-	1	-	-	8
<p>Тема 10. Логопедична робота з подолання та попередження оптико-просторових та графічних помилок.</p> <p>Вплив оптико-просторових і графічних помилок на розвиток письма. Розвиток зорово-просторового сприйняття. Формування правильної графо-моторної бази. Закріплення навичок</p>	9	2	2	-	-	5	9	1	1	-	-	7

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ГО	у тому числі					усь ОГО	у тому числі				
		лекц	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц	прак.	сем.	інд.	с.р.
письма. Методи та вправи: завдання на аналіз і порівняння графічних об'єктів, використання зошитів із друкованою основою, тренування просторової орієнтації через малюнки та графічні завдання.												
<p>Тема 11. Логопедична робота з подолання лексико-граматичних помилок</p> <p>Вплив лексико-граматичних помилок на мовленнєвий розвиток. Розширення словникового запасу. Формування навичок правильного граматичного оформлення мовлення. Розвиток зв'язного мовлення. Методи та вправи: вправи на добір синонімів, антонімів, узагальнюючих понять, завдання на правильне узгодження слів у роді, числі, відмінку, творчі вправи: складання речень, текстів. Профілактика порушень писемного мовлення.</p>	8	2	1	-	-	5	8	1	1	-	-	6
<p>Тема 12. Інноваційні методи подолання писемного мовлення</p> <p>Мультимодальні підходи (Orton-Gillingham Approach та використання асоціативного навчання). Dyslexia Quest, Learning Ally – інтерактивні платформи для корекції дислексії та дисграфії. Програми з використанням штучного інтелекту (AI). Методи на основі поведінкової терапії (Behavioral Approaches)</p>	8	2	-	2	-	4	8	1	-	-	-	7

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		лекц	прак.	сем.	інд.	с.р.		лекц	прак.	сем.	інд.	с.р.
Тема 13. ІПР в ЗЗСО для дітей з порушень писемного мовлення Побудова індивідуальної програми розвитку. Реалізація ІПР у логопедичній практиці. Міждисциплінарний підхід у складанні та реалізації ІПР. Корекція та оновлення ІПР.	9	2	2	2	-	3	9	1	-	-	-	8
<i>Разом за ЗМ 2</i>	<i>80</i>	<i>20</i>	<i>11</i>	<i>9</i>	<i>-</i>	<i>40</i>	<i>80</i>	<i>6</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>70</i>
Всього годин у 2 семестрі	120	30	15	15	-	60	120	10	6	-	-	104

Теми семінарських занять 2 семестр

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Основи логопедії: вікові норми, методи, форми та норми мовлення		16
1	Тема 1. Логопедія: основні аспекти предмета, завдань і методів 1. Предметі завдання логопедії. 2. Методи логопедії. 3. Причини мовленнєвих порушень.	2
2	Тема 2. Розвиток логопедичної допомоги світі та Україні 1. Аналіз основних історичних подій, що сприяли розвитку науки. 2. Особливості Speech-Language Pathology у США. 3. Логопедичні практики у Європі. 4. Стан логопедичної допомоги в Україні	2
3	Тема 3. Вікові норми розвитку дитини 1. Періоди розвитку дитини. 2. Сенсомоторний розвиток дитини. 3. Мисленнєвий розвиток. 4. Формування мовлення в процесі онтогенетичного розвитку дитини	2
4	Тема 4. Форми, види мовленнєвих порушень та їх вплив 1. Розвиток спілкування під час гри. 2. Емоційно-соціальний розвиток. 3. Основні форми і види мовленнєвих порушень.	2
5	Тема 5. Вікові норми розвитку мовлення в немовлячому періоді та ранньому віці 1. Характеристика немовлячого періоду.	2

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
	2. Етапи розвитку мовлення в немовлячий період. 3. Відхилення від норм мовленнєвого розвитку в немовлячий період. 4. Етапи мовленнєвого розвитку дітей раннього віку (1-3 роки). 5. Можливі помилку у мовленні дітей раннього віку.	
6	Тема 6. Вікові норми розвитку мовлення дітей дошкільного віку 1. Характеристика дошкільного віку як важливого етапу розвитку мовлення. 2. Основні етапи розвитку мовлення у дошкільному віці (3-6 (7) років): збагачення словникового запасу, розвиток граматичної структури мовлення; формування зв'язного мовлення; вироблення правильної артикуляції. 3. Чинники впливу на мовлення дошкільнят.	2
7	Тема 7. Вікові норми розвитку мовлення дітей молодшого шкільного віку 1. Характеристика молодшого шкільного віку (6 (7) - 10 років). 2. Особливості мовленнєвого розвитку у шкільному віці: розширення словникового запасу; формування письмового мовлення; удосконалення зв'язного мовлення; розвиток навичок читання і розуміння текстів. 3. Вплив шкільного середовища та дорослих на стимуляції мовленнєвої активності дітей молодшого шкільного віку.	2
8	Тема 8. Вікові норми розвитку мовлення дітей підліткового віку та дорослого періоду 1. Підлітковий період як етап активного соціального розвитку (від 10-12 до 15-17 років). 2. Основні характеристики мовлення у підлітковому віці. 3. Чинники, що впливають на мовлення підлітків. 4. Особливості мовлення у дорослому віці, вплив професійної діяльності на мовлення.	2
Змістовий модуль 2 Мовленнєві порушення: класифікація, причини, особливості мовлення		14
9	Тема 9. Порушення звуковимови: дислалія та ринолалія 1. Дислалія: визначення та класифікація. 2. Причини та фактори виникнення дислалії. 3. Особливості мовлення при дислалії. 4. Визначення, класифікація та основні форми ринолалії. 5. Етіологічні чинники виникнення природжених вад обличчя. 6. Характеристика мовлення при ринолалії.	2
10	Тема 10. Порушення артикуляції через ураження нервової системи: дизартрія 1. Суть, прояви та класифікація дизартричних порушень. 2. Причини та фактори виникнення дизартричних порушень. 3. Характеристика пізнавальної діяльності дітей з дизартричними порушеннями.	2
11	Тема 11. Комплексні мовленнєві порушення: ФФНМ та ЗНМ 1. Визначення фонетико- фонематичного недорозвинення мовлення та основні причини виникнення (біологічні та соціальні). 2. Основні прояви ФФНМ: заміна, пропуск чи спотворення звуків, недорозвинене фонематичне сприйняття.	2

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
	3. Вплив ФФНМ на подальший розвиток мовлення. 4. Поняття про загальне недорозвинення мовлення. Причини та механізми ЗНМ. 5. Психолінгвістичні аспекти ЗНМ. 6. Періодизація ЗНМ та їх загальна характеристика.	
12	Тема 12. Лексико-граматичні порушення: афазія та алалія 1. Загальна характеристика афазій. 2. Дитяча афазія. 3. Класифікація афазій: акустично-гностична, акустично-мнестична, семантична, аферентна (кінестетична) моторна, еферентна моторна, динамічна. 4. Центральні мозкові механізми мовленнєвої діяльності при Алалії. 5. Поняття про алалію. Класифікація алалії: моторна та сенсорна.	2
13	Тема 13. Темпо-ритмічні порушення: заїкання, тахілалія, брадилалія 1. З історії вивчення проблем заїкання, класифікація. 2. Психологічні особливості дітей із заїканням. 3. Тахілалія та брадилалія: визначення та класифікація. 4. Причини, фактори виникнення тахілалії та брадилалії. 5. Вплив тахілалії та брадилалії на розвиток мовлення.	2
14	Тема 14. Порушення писемного мовлення: дисграфія і дислексія 1. Історичний аспект та сучасний стан проблеми порушень писемного мовлення. 2. Поняття про писемне мовлення (дисграфія). 3. Класифікація дисграфій. 4. Особливості навиків письма (дислексія). 5. Симптоматика та класифікації дислексії.	2
15	Тема 15. Мовленнєві порушення через органічні патології: дисфонія та афонія 1. Голос та його акустичні властивості. 2. Класифікація порушень голосу. 3. Причини функціональних та органічних порушень голосу.	2

Теми семінарських занять 3 семестр

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
Порушення звуковимови: дислалія, ринолалія, дизартрія		7
1	Тема 1. Корекція мовлення при дислалії 1. Методи та прийоми корекції дислалії у дітей дошкільного віку. 2. Особливості організації освітньої роботи з дітьми при дислалії	1
2	Тема 2. Сигматизм і способи його виправлення при дислалії 1. Типові недоліки вимови свистячих і шиплячих звуків. 2. Особливості корекції свистячих і шиплячих звуків.	1
3	Тема 3. Особливості розвитку мовлення дітей з ринолалією	2

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія вивчення ринолалії. 2. Медична допомога дітям з ринолалією. 3. Механізми процесу голосоутворення в нормі і в разі ринолалії. 4. Вплив вроджених незрощень губи і піднебіння на соматичний розвиток дитини. 5. Психічний розвиток і формування особистості дитини з ринолалією. 	
4	<p>Тема 4. Логокорекційна робота та обстеження дітей з ринолалією</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Профілактика порушень мовлення в разі природжених незрощень губи та піднебіння. 2. Принципи, методи і система обстеження дітей з ринолалією. 3. Логопедичні заняття з дітьми при ринолалії. 	1
5	<p>Тема 5. Обстеження дітей з дизартричними порушеннями</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи та прийоми обстеження дітей з дизартричними порушеннями. 2. Особливості обстеження дітей з дизартричними порушеннями. 	1
6	<p>Тема 6. Логокорекційна робота при дизартричних порушеннях</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості відновлювальної роботи з дітьми з дизартричними порушеннями. 2. Нейрофізіологічна реабілітація дітей з ДЦП. 3. Нейротрансплантація в разі дитячого церебрального паралічу. 	1
Змістовий модуль 2		8
Комплексні мовленнєві порушення: ФФНМ та ЗНМ		
7	<p>Тема 7. Характеристика мовленнєвого розвитку дітей ФФНМ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стан сформованості анатомо-фізіологічних передумов мовленнєвої функції у дітей із фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення. 2. Особливості просодичних компонентів мовлення у дітей із ФФНМ. 3. Стан та особливості сформованості фонетичної системи мовлення дітей із ФФНМ. 	1
8	<p>Тема 8. Особливості обстеження мовлення дітей із ФФНМ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клінічні симптоми: фонематичні помилки, заміни, пропуски звуків. 2. Методи діагностики: логопедичне обстеження, тести фонематичного сприйняття. 	1
9	<p>Тема 9. Організація корекційно-розвивальної роботи у групах дітей із ФФНМ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні підходи до організації ігор-занять в умовах логопедичної групи для дітей із ФФНМ. 2. Специфіка використання наочності та мовленнєвого матеріалу у групі для дітей п'ятого року життя із ФФНМ. 	1
10	<p>Тема 10. Особливості мовлення та діагностика дітей при ЗНМ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Значення раннього виявлення та корекції. 2. Психолого-педагогічна характеристика дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. 	1
11	<p>Тема 11. Корекційно-розвивальна робота при ЗНМ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток мовленнєвої діяльності: формування базових мовленнєвих навичок; робота над звуковою стороною мовлення (артикуляція, дихання); розвиток словника і граматичних структур. 2. Особливості запуску мовлення у дітей із ЗНМ: методи стимуляції мовленнєвої активності; формування мотивації до мовлення; використання наочності та ігрових прийомів. 	2

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
12	Тема 12. Особливості організації освітнього процесу для дітей із ЗНМ 1. Інтегрований підхід у корекційній роботі: роль міждисциплінарного підходу (логопед, психолог, педагог). 2. Взаємодія з батьками у процесі корекції.	1
13	Тема 13. Концептуальні засади ІПР у логопедичній практиці 1. Структура індивідуальної програми розвитку в ЗДО та ЗЗСО. 2. Реалізація ІПР у логопедичній практиці. 3. Міждисциплінарний підхід у складанні та реалізації ІПР. 4. Корекція та оновлення ІПР	1

Теми семінарських занять 4 семестр

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Постановка, автоматизація та диференціація звуків української мови. Запуск мовлення немовленнєвих дітей		15
1	Тема 1. Постановка голосних звуків: [А], [Е], [И], [І], [О], [У], [ЙЕ] - Є, [ЙІ] - Ї, [ЙУ] - Ю, [ЙА] - Я. 1. Артикуляційна гімнастика до постановки голосних звуків. 2. Методи постановки голосних звуків. 3. Автоматизація та диференціація голосних звуків.	1
2	Тема 2. Постановка твердих та м'яких приголосних звуків [Д], [Д'], [Т], [Т'], [Н], [Н']. 1. Артикуляційна гімнастика до постановки твердих та м'яких приголосних звуків. 2. Методи постановки звуків [Д], [Д'], [Т], [Т'], [Н], [Н']. 3. Автоматизація та диференціація твердих та м'яких приголосних звуків.	1
3	Тема 3. Постановка губних приголосних звуків [Б], [П], [В], [М], [Ф] 1. Артикуляційна гімнастика до постановки губних приголосних звуків. 2. Методи постановки звуків [Б], [П], [В], [М], [Ф]. 3. Автоматизація та диференціація губних приголосних звуків.	1
4	Тема 4. Постановка приголосних звуків [Г], [Г'], [ЙО] - Й, [К], [Х]. 1. Артикуляційна гімнастика до постановки приголосних звуків. 2. Методи постановки приголосних звуків [Г], [Г'], [Й], [К], [Х]. 3. Автоматизація та диференціація приголосних звуків.	1
5	Тема 5. Постановка свистячих звуків [С], [С'], [З], [З'], [Ц], [Ц'], [ДЗ], [ДЗ']. 1. Артикуляційна гімнастика до постановки свистячих звуків. 2. Методи постановки свистячих звуків [С], [С'], [З], [З'], [Ц], [Ц'], [ДЗ], [ДЗ']. 3. Автоматизація та диференціація свистячих звуків. 4. Логопедичне заняття.	2
6	Тема 6. Постановка шиплячих звуків [Ш], [Ж], [ДЖ], [Ч] і звукосполучень [Ш+Ч] - букви Щ. 1. Артикуляційна гімнастика до постановки шиплячих звуків.	2

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
	2. Методи постановки шиплячих звуків [Ш], [Ж], [ДЖ],[Ч] і звукосполучень [Ш+Ч] - букви Щ. 3. Автоматизація та диференціація шиплячих звуків. 4. Логопедичне заняття.	
7	Тема 7. Постановка сонорного звука [Л], [Л'] 1. Артикуляційна гімнастика до постановки сонорного звука [Л], [Л']. 2. Методи постановки звуків [Л], [Л']. 3. Автоматизація та диференціація. 4. Логопедичне заняття.	2
8	Тема 8. Постановка сонорного звука [Р], [Р'] 1. Артикуляційна гімнастика до постановки сонорного звука [Р], [Р']. 2. Методи постановки звуків [Р], [Р']. 3. Автоматизація та диференціація. 4. Логопедичне заняття.	2
9	Тема 9. Запуск мовлення немовленнєвих дітей: особливості, основні методи і вправи 1. Розвиток передмовленнєвих навичок. 2. Стимуляція мовленнєвої мотивації. 3. Розвиток артикуляційного апарату. 4. Стимуляція звукової активності. 5. Формування перших слів. 6. Розвиток фразового мовлення. 7. Логопедичне заняття на запуск мовлення дітей.	3

Теми семінарських занять 5 семестр

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Лексико-граматичні порушення мовлення: афазія та алалія		7
1	Тема 1. Обстеження хворого на афазію 1. Характеристика мовлення при афазії. 2. Особливості хворого на афазію: оцінка спонтанного мовлення, дослідження артикуляції, оцінка розуміння мовлення; дослідження читання та письма; дослідження здатності називати предмети, дії, поняття; оцінка пам'яті та когнітивних функцій; обстеження за спеціальними тестами; оцінка невербальних комунікативних навичок.	1
2	Тема 2. Основи відновлювального навчання при афазії 1. Характеристика підходів до відновлення мовлення при афазії. 2. Методологічні основи та особливості відновлювального навчання при афазії.	1
3	Тема 3. Особливості моторної та сенсорної алалії 1. Моторна аферентна алалія. 2. Маторна еферентна алалія. 3. Сенсорна алалія	2

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
4	Тема 4. Обстеження дітей з алалією 1. Оцінка мовленнєвого розвитку (експресивне та імпресивне мовлення, комунікативні навички). 2. Особливості обстеження звукової сторони мовлення, когнітивного розвитку та моторики. Дослідження у інших спеціалістів.	1
5	Тема 5. Організація корекційної роботи з подолання алалії 1. Особливості логопедичної роботи з подолання моторної алалії: розвиток мовленнєвої моторики, формування активного й пасивного словникового запасу, вдосконалення граматичних навичок, стимуляцію зв'язного мовлення та розвиток загальної й дрібної моторики через індивідуальний і комплексний підхід. 2. Особливості логопедичної роботи з подолання сенсорної алалії: розвиток розуміння мовлення, формування зв'язку між словом і його значенням, корекцію фонематичного сприйняття, стимуляцію активного мовлення та використання ігрових і сенсомоторних методів для покращення комунікативних навичок.	1
Змістовий модуль 2 Темпо-ритмічні порушення мовлення: заїкання, тахілалія та брадилалія		8
6	Тема 6. Клініко-фізіологічна характеристика заїкання 1. Науково-теоретичні основи дослідження проблеми заїкання. 2. Фізіологія заїкання. 3. Симптоматика заїкання. 4. Мовленнєві судоми. 5. Феномен фіксованості на ваді.	2
7	Тема 7. Обстеження заїкуватих 1. Клінічне і психолого педагогічне обстеження заїкуватих. 2. Розвиток мовлення у дошкільників із заїканням як методична проблема.	1
8	Тема 8. Логопедична корекція заїкуватих 1. Сучасні методики та технології подолання заїкання в учнів, підлітків та дорослих (методи, прийоми, інструментарій). 2. Профілактика заїкання.	1
9	Тема 9. Мовленнєві порушення при тахілалії та брадилалії 1. Особливості мовленнєвих порушень при тахілалії та брадилалії 2. Симптоматика тахілалії та брадилалії у дітей і дорослих. 3. Взаємозв'язок тахілалії та брадилалії з іншими мовленнєвими порушеннями	2
10	Тема 10. Особливості діагностика при тахілалії та брадилалії 1. Методи діагностики мовлення при тахілалії чи брадилалії. 2. Логопедичні тести, оцінка темпу мовлення, когнітивних функцій та емоційного стану.	1
11	Тема 11. Основні підходи до корекції тахілалії 1. Вплив тахілалії на соціалізацію, комунікативні труднощі та психологічні аспекти. 2. Огляд сучасних методик корекції: уповільнення темпу мовлення, розвиток самоконтролю та артикуляції.	1
12	Тема 12. Основні підходи до корекції брадилалії 1. Методи корекції: стимуляція мовленнєвого темпу, розвиток плавності мовлення, тренування ритму.	1

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
	2. Труднощі у комунікації, професійній діяльності та соціалізації осіб із брадилалією.	

**Теми семінарських занять
6 семестр**

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
Мовленнєві порушення через органічні патології: дисфонія та афонія		6
1	Тема 1. Порушення голосу: особливості та обстеження 1. Історія розвитку фонопедії. 2. Вікові особливості голосу. 3. Клінічне та логопедичне обстеження голосових порушень.	2
2	Тема 2. Корекційна робота при функціональних порушеннях голосу 1. Причини та механізми функціональних порушень голосу. 2. Основи корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу. 3. Методи стимуляції голосоутворення	2
3	Тема 3. Корекційна робота при парезах чи паралічі гортані 1. Загальні відомості про парези та параліч гортані: причини та клінічні прояви. 2. Принципи корекційної роботи. 3. Особливості проведення логопедичних методів корекції: дихальні вправи, фонопедичні вправи, масажні та релаксаційні техніки, стимуляція голосоутворення.	1
4	Тема 4. Корекційна робота після резекцій гортані 1. Основні причини та наслідки резекції гортані для голосоутворення і мовленнєвої функції. Фізіологічні та психологічні наслідки резекції. 2. Відновлення здатності до мовленнєвої комунікації. Формування нового типу голосоутворення. 3. Розвиток альтернативних комунікативних навичок. Подолання психологічного бар'єра у спілкуванні.	1
Змістовий модуль 2		
Порушення письма (дисграфія) і читання (дислексія)		9
5	Тема 5. Дисграфія 1. Психофізіологічні механізми процесу. 2. Мозкова організація процесу письм. Операції процесу письма. 3. Передумови формування навичок письма. 4. Етіологія порушень писемного мовлення. 5. Симптоматика дисграфії. 6. Типи патологічних помилок та їх механізми.	2
6	Тема 6. Дислексія 1. Психофізіологічні механізми процесу читання. 2. Операції процесу читання. 3. Механізми дислексії. 4. Дислексія та порушення зорово- просторових функцій. 5. Дислексія та порушення когнітивних функцій.	2

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
	6. Дислексія та порушення усного мовлення.	
7	Тема 8. Методика логопедичної роботи по подоланню порушень писемного мовлення. 1. Особливості співпраці спеціалістів для подолання порушення писемного мовлення. 2. Традиційні та інноваційні методи логопедичної роботи. 3. Використання допоміжних засобів у корекційній роботі	1
8	Тема 12. Інноваційні методи подолання писемного мовлення 1. Мультимодальні підходи (Orton-Gillingham Approach та використання асоціативного навчання). 2. Dyslexia Quest, Learning Ally – інтерактивні платформи для корекції дислексії та дисграфії. 3. Програми з використанням штучного інтелекту (AI). 4. Методи на основі поведінкової терапії (Behavioral Approaches)	2
9	Тема 13. ІПР в ЗЗСО для дітей з порушень писемного мовлення 1. Побудова індивідуальної програми розвитку. 2. Реалізація ІПР у логопедичній практиці. 3. Міждисциплінарний підхід у складанні та реалізації ІПР. 4. Корекція та оновлення ІПР.	2

Теми практичних занять 3 семестр

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Порушення звуковимови: дислалія, ринолалія, дизартрія		7
1	Тема 1. Корекція мовлення при дислалії 1. Корекційна логопедична робота в закладі освіти при дислалії.	1
2	Тема 2. Сигматизм і способи його виправлення при дислалії 1. Виправлення недоліків вимови свистячих і шиплячих звуків.	2
3	Тема 4. Логокорекційна робота та обстеження дітей з ринолалією 1. Логокорекційна робота з подолання ринолалії. 2. Обстеження дітей з ринолалією.	1
4	Тема 5. Обстеження дітей з дизартричними порушеннями 1. Проведення обстеження артикуляції та дихання. 2. Аналіз рівня моторики язика, губ та піднебіння. 3. Оцінка голосових характеристик та темпу мовлення.	1
5	Тема 6. Логокорекційна робота при дизартричних порушеннях 1. Відновлювальна робота з дітьми з дизартричними порушеннями. 2. Логопедичні заняття з дітьми з дизартричних порушеннях.	2
Змістовий модуль 2 Комплексні мовленнєві порушення: ФФНМ та ЗНМ		8
6	Тема 8. Особливості обстеження мовлення дітей із ФФНМ 1. Обстеження мовлення дітей із ФФНМ 2. Аналіз обстеження.	1

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
7	Тема 9. Організація корекційно-розвивальної роботи у групах дітей із ФФНМ 1. Ігри та вправи на корекцію фонематичного слуху та фонематичного сприймання. 2. Логопедична лялька – важлива складова ігор-занять у закладах освіти.	2
8	Тема 10. Особливості мовлення та діагностика дітей при ЗНМ 1. Обстеження безмовленнєвих дітей. 2. Комплексне обстеження дітей із ЗНМ.	1
9	Тема 11. Корекційно-розвивальна робота при ЗНМ 1. Ігри та вправи для формування базових мовленнєвих навичок; робота над звуковою стороною мовлення (артикуляція, дихання); розвиток словника і граматичних структур. 2. Методи стимуляції мовленнєвої активності, формування мотивації до мовлення, використання наочності та ігрових прийомів.	2
10	Тема 12. Особливості організації освітнього процесу для дітей із ЗНМ 1. Логопедичне заняття: ефективності корекційного впливу.	1
11	Тема 13. Концептуальні засади ІПР у логопедичній практиці 1. Індивідуальна програма розвитку дитини в ЗДО та ЗЗСО. 2. Корекція та оновлення ІПР	1

Теми практичних занять 4 семестр

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Постановка, автоматизація та диференціація звуків української мови. Запуск мовлення немовленнєвих дітей		30
1	Тема 1. Постановка голосних звуків: [А], [Е], [И], [І], [О], [У], [ЙЕ] - Є, [ЙІ] - Ї, [ЙУ] - Ю, [ЙА] - Я. 1. Артикуляційна гімнастика до постановки голосних звуків. 2. Вправи та ігри для постановки, автоматизації та диференціації голосних звуків. 3. Логопедичне заняття.	2
2	Тема 2. Постановка твердих та м'яких приголосних звуків [Д], [Д'], [Т], [Т'], [Н], [Н']. 1. Артикуляційна гімнастика до постановки твердих та м'яких приголосних звуків. 2. Вправи та ігри для постановки, автоматизації та диференціації звуків [Д], [Д'], [Т], [Т'], [Н], [Н']. 3. Логопедичне заняття.	2
3	Тема 3. Постановка губних приголосних звуків [Б], [П], [В], [М], [Ф] 1. Артикуляційна гімнастика до постановки губних приголосних звуків. 2. Вправи та ігри для постановки, автоматизації та диференціації звуків [Б], [П], [В], [М], [Ф]. 3. Логопедичне заняття.	2

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
4	Тема 4. Постановка приголосних звуків [Г], [Г'], [ЙО] - Й, [К], [Х]. 1. Артикуляційна гімнастика до постановки приголосних звуків. 2. Вправи та ігри для постановки, автоматизації та диференціації звуків [Г], [Г'], [Й], [К], [Х]. 3. Логопедичне заняття.	2
5	Тема 5. Постановка свистячих звуків [С], [С'], [З], [З'], [Ц], [Ц'], [ДЗ], [ДЗ']. 1. Артикуляційна гімнастика до постановки свистячих звуків. 2. Вправи та ігри для постановки, автоматизації та диференціації свистячих звуків [С], [С'], [З], [З'], [Ц], [Ц'], [ДЗ], [ДЗ']. 3. Логопедичне заняття.	4
6	Тема 6. Постановка шиплячих звуків [Ш], [Ж], [ДЖ], [Ч] і звукосполучень [Ш+Ч] - букви Щ. 1. Артикуляційна гімнастика до постановки шиплячих звуків. 2. Вправи та ігри для постановки, автоматизації та диференціації шиплячих звуків [Ш], [Ж], [ДЖ], [Ч] і звукосполучень [Ш+Ч] - букви Щ. 3. Логопедичне заняття.	4
7	Тема 7. Постановка сонорного звука [Л], [Л'] 1. Артикуляційна гімнастика до постановки сонорного звука [Л], [Л']. 2. Вправи та ігри для постановки, автоматизації та диференціації звуків [Л], [Л']. 3. Логопедичне заняття.	5
8	Тема 8. Постановка сонорного звука [Р], [Р'] 1. Артикуляційна гімнастика до постановки сонорного звука [Р], [Р']. 2. Вправи та ігри для постановки, автоматизації та диференціації звуків [Р], [Р']. 3. Логопедичне заняття.	5
9	Тема 9. Запуск мовлення немовленнєвих дітей: особливості, основні методи і вправи 1. Вправи та ігри для розвитку: - передмовленнєвих навичок, - симуляції мовленнєвої мотивації, - розвиток артикуляційного апарату, - стимуляції звукової активності, - формування перших слів, - розвиток фразового мовлення. 2. Логопедичне заняття на запуск мовлення дітей.	4

**Теми практичних занять
5 семестр**

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Лексико-граматичні порушення мовлення: афазія та алалія		9
1	Тема 1. Обстеження хворого на афазію 1. Обстеження хворого на афазію:	1

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
	<ul style="list-style-type: none"> - оцінка спонтанного мовлення, - дослідження артикуляції, - оцінка розуміння мовлення; - дослідження читання та письма; - дослідження здатності називати предмети, дії, поняття; - оцінка пам'яті та когнітивних функцій. 	
2	<p>Тема 2. Основи відновлювального навчання при афазії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи та прийоми відновлення мовлення при: <ul style="list-style-type: none"> - акустико-гностичній сенсорній афазії - акустико-мнестичній афазії - семантичній афазії - аферентній моторній афазії - еферентній моторній афазії - динамічній афазії. 2. Логопедичне заняття. 	3
3	<p>Тема 4. Обстеження дітей з алалією</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обстеження дітей з алалією: <ul style="list-style-type: none"> - оцінка мовленнєвого розвитку (експресивне та імпресивне мовлення, комунікативні навички); - обстеження звукової сторони мовлення; - оцінка когнітивного розвитку та моторики. 	1
4	<p>Тема 5. Організація корекційної роботи з подолання алалії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи та прийоми корекції моторної алалії: розвиток мовленнєвої моторики, формування активного й пасивного словникового запасу, вдосконалення граматичних навичок, стимуляцію зв'язного мовлення та розвиток загальної й дрібної моторики через індивідуальний і комплексний підхід. 2. Методи та прийоми подолання сенсорної алалії: розвиток розуміння мовлення, формування зв'язку між словом і його значенням, корекцію фонематичного сприйняття, стимуляцію активного мовлення та використання ігрових і сенсомоторних методів для покращення комунікативних навичок. 	4
<p>Змістовий модуль 2 Темпо-ритмічні порушення мовлення: заїкання, тахілалія та брадилалія</p>		6
5	<p>Тема 7. Обстеження заїкуватих</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обстеження заїкуватих та аналіз. 	1
6	<p>Тема 8. Логопедична корекція заїкуватих</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методики та технології подолання заїкання в учнів, підлітків та дорослих (методи, прийоми, інструментарій) 	2
7	<p>Тема 10. Особливості діагностика при тахілалії та брадилалії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи діагностики мовлення при тахілалії чи брадилалії. 2. Логопедичні тести, оцінка темпу мовлення, когнітивних функцій та емоційного стану. 	1
8	<p>Тема 11. Основні підходи до корекції тахілалії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методики корекції: <ul style="list-style-type: none"> - уповільнення темпу мовлення, - розвиток самоконтролю та артикуляції. 	1

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
	2. Вправи на уповільнення мовлення, розвиток чіткості артикуляції та дихання.	
9	Тема 12. Основні підходи до корекції брадилалії 1. Методи корекції: стимуляція мовленнєвого темпу, розвиток плавності мовлення, тренування ритму. 2. Вправи для активізації мовлення: тренування артикуляції, використання ритмічних методик. 3. Вправ із використанням музики, дихальних технік для покращення ритмічності.	1

Теми практичних занять 6 семестр

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Мовленнєві порушення через органічні патології: дисфонія та афонія		4
1	Тема 2. Корекційна робота при функціональних порушеннях голосу 1. Техніки та вправи для корекції функціональних порушень голосу. 2. Методи стимуляції голосоутворення	1
2	Тема 3. Корекційна робота при парезах чи паралічі гортані 1. Логопедичні методи корекції: - дихальні вправи, - фонопедичні вправи, - масажні та релаксаційні техніки, - стимуляція голосоутворення.	2
3	Тема 4. Корекційна робота після резекцій гортані 1. Вправи на відновлення здатності до мовленнєвої комунікації. Формування нового типу голосоутворення. 2. Методи стимуляції мовленнєвої активності	1
Змістовий модуль 2 Порушення письма (дисграфія) і читання (дислексія)		11
4	Тема 7. Обстеження дітей з порушеннями читання і письма 1. Особливості обстеженні дислексії (порушення читання): техніка читання, розуміння прочитаного, фонематичні процеси, лексико-граматичні навички. Обстеженні дисграфії (порушення письма): аналіз письмових робіт, графічні навички, дрібна моторика, фонематичні процеси, граматичні навички. 2. Обстеження дітей із порушеннями читання (дислексія) та письма (дисграфія).	2
5	Тема 8. Методика логопедичної роботи по подоланню порушень писемного мовлення. 1. Традиційні та інноваційні методи логопедичної роботи. 2. Допоміжні засоби у корекційній роботі	2
6	Тема 9. Логопедична робота з подолання фонетичних	2

№	Назва теми з основними питаннями – план	Кількість годин
	<p>помилки</p> <ol style="list-style-type: none"> Практичні завдання для: <ul style="list-style-type: none"> формування правильної артикуляції звуків. Розвиток фонематичного сприйняття. Автоматизація правильного використання звуків у мовленні. Основні методи та вправи: <ul style="list-style-type: none"> артикуляційні та дихальні вправи; завдання на розрізнення звуків; скоромовки, римування, читання текстів. 	
7	<p>Тема 10. Логопедична робота з подолання та попереджених оптико- просторових та графічних помилок.</p> <ol style="list-style-type: none"> Вправи для: <ul style="list-style-type: none"> оптико-просторових і графічних помилок на розвиток письма, розвиток зорово-просторового сприйняття, формування правильної графо-моторної бази, закріплення навичок письма. Методи та вправи: <ul style="list-style-type: none"> завдання на аналіз і порівняння графічних об'єктів, використання зошитів із друкованою основою, тренування просторової орієнтації через малюнки та графічні завдання. 	2
8	<p>Тема 11. Логопедична робота з подолання лексико-граматичних помилок</p> <ol style="list-style-type: none"> Вправи на: <ul style="list-style-type: none"> розширення словникового запасу, формування навичок правильного граматичного оформлення мовлення, розвиток зв'язного мовлення. Методи та вправи: <ul style="list-style-type: none"> вправи на добір синонімів, антонімів, узагальнюючих понять, завдання на правильне узгодження слів у роді, числі, відмінку, творчі вправи: складання речень, текстів. 	1
9	<p>Тема 13. ІПР в ЗЗСО для дітей з порушень писемного мовлення</p> <ol style="list-style-type: none"> Побудова індивідуальної програми розвитку. Корекція та оновлення ІПР. 	2

Самостійна робота студентів 2 семестр

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
Основи логопедії: вікові норми, методи, форми та норми мовлення		25
1	<p>Тема 1. Логопедія, її предмет, завдання і методи</p> <ol style="list-style-type: none"> Презентувати методи логопедії, які на вашу думку є найбільш ефективними. Додати короткий опис кожного методу. Есе "Значення міждисциплінарного підходу у логопедії". 	3

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
2	Тема 2. Розвиток логопедичної допомоги у світі: історія та сучасність 1. Презентувати “Професія логопед в країні яка мені подобається” (розкрити особливості вищої освіти, специфіка та особливості роботи), країна на вибір студента. 2. Скласти таблицю порівняння особливостей логопедичної служби у США, одній з європейських країн (на вибір) та Україні, акцентуючи увагу на методах та організації роботи.	3
3	Тема 3. Вікові норми розвитку дитини 1. Підготувати спостереження або опис прикладу з літератури/відео, яке демонструє етапи мисленнєвого розвитку у дитини віком до 3 років. Включити свої висновки про зв'язок мислення та мовлення (1-2 сторінки). 2. Розробити схему чи таблицю, що демонструє послідовність формування мовлення дитини відповідно до вікових норм (наприклад, за періодами: 0-1 рік, 1-3 роки, 3-5 років). 3. Знайти та коротко описати наукову статтю або дослідження про вікові норми мовленнєвого розвитку. Включити основні ідеї статті та свої враження про її актуальність.	3
4	Тема 4. Форми, види мовленнєвих порушень та їх вплив 1. Скласти таблицю, яка відображає вплив конкретних видів мовленнєвих порушень на розвиток емоційно-соціальної сфери дитини (наприклад: дислалія, алалія, заїкання). 2. Розробити гру, яка може бути використана для поліпшення комунікативних навичок у дітей із мовленнєвими порушеннями, та описати її правила, очікуваний результат та наочність.	3
5	Тема 5. Вікові норми розвитку мовлення в немовлячому періоді та ранньому віці 1. Створити схему або таблицю, що відображає основні етапи розвитку мовлення в немовлячій період і ранньому віці (1-3 роки). Вказати відповідні вікові норми та можливі відхилення. 2. Розробити рекомендації для батьків щодо стимуляції мовлення немовлят і дітей раннього віку. Скласти буклет або список із 5-7 рекомендацій. 3. Розробити гру, спрямовану на розвиток мовлення у дітей раннього віку. Описати правила гри, необхідні матеріали та очікуваний результат.	3
6	Тема 6. Вікові норми розвитку мовлення дітей дошкільного віку 1. Скласти таблицю, яка відображає ключові етапи розвитку мовлення у дітей дошкільного віку (3-4 роки, 4-5 років, 5-6 років), із зазначенням норм розвитку словникового запасу, граматичних конструкцій та зв'язного мовлення. 2. Розробити приклад гри або вправи для розвитку правильної артикуляції у дошкільнят. Описати її правила, необхідні матеріали та очікуваний результат.	4
7	Тема 7. Вікові норми розвитку мовлення дітей молодшого шкільного віку 1. Написати есе (1-2 сторінки) на тему: "Роль шкільного середовища у формуванні письмового та зв'язного мовлення у дітей молодшого шкільного віку".	3

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
	2. Розробити план мовленнєвого заняття для молодших школярів, спрямованого на удосконалення зв'язного мовлення (наприклад, складання розповіді за малюнком або аналіз короткого тексту). 3. Розробити інтерактивну гру для молодших школярів, яка сприяє розширенню словникового запасу та формуванню письмового мовлення. Описати її правила, необхідні матеріали та очікуваний результат.	
8	Тема 8. Вікові норми розвитку мовлення дітей підліткового віку та дорослого періоду 1. Скласти порівняльну таблицю основних характеристик мовлення у підлітковому та дорослому віці: - Словниковий запас. - Стель спілкування. - Зв'язне мовлення. - Вплив професійної діяльності. 2. Розробити інтерактивну вправу для підлітків, спрямовану на вдосконалення публічного мовлення. Описати правила, матеріали та очікувані результати.	3
Змістовий модуль 2		35
Мовленнєві порушення: класифікація, причини, особливості мовлення		
9	Тема 9. Порушення звуковимови: дислалія та ринолалія 1. Схематично зобразити: "Класифікація та основні характеристики мовлення при дислалії та ринолалії". 2. Скласти таблицю порівняння дислалії та ринолалії за такими параметрами: визначення, причини виникнення, особливості мовлення, корекційні підходи. 3. Розробити інтерактивну вправу для дітей із дислалією/ринолалією, яка сприяє формуванню правильної артикуляції. Описати її правила та очікувані результати.	5
10	Тема 10. Порушення артикуляції через ураження нервової системи: дизартрія 1. Скласти таблицю класифікації дизартрії за типами (спастична, атаксична, гіперкінетична тощо), включаючи: причини виникнення, основні прояви, вплив на мовлення. 2. Розробити приклад вправи або методики для покращення артикуляційної моторики у дітей з дизартрією. Описати її правила, необхідні матеріали та очікувані результати. 3. Розробити гру для дітей із дизартрією, яка спрямована на розвиток дрібної моторики рук (що опосередковано впливає на артикуляційну функцію). Описати правила гри та очікувані результати.	5
11	Тема 11. Комплексні мовленнєві порушення: ФФНМ та ЗНМ 1. Скласти таблицю класифікації дизартрії за типами (спастична, атаксична, гіперкінетична тощо), включаючи: причини виникнення, основні прояви, вплив на мовлення. 2. Розробити приклад вправи або методики для покращення артикуляційної моторики у дітей з дизартрією. Описати її правила, необхідні матеріали та очікувані результати.	5
12	Тема 12. Лексико-граматичні порушення: афазія та алалія	5

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти таблицю для порівняння афазії та алалії за наступними критеріями: визначення, основні причини, прояви в мовленні, підходи до корекції. 2. Знайти статтю чи дослідження, присвячене одному з видів афазії. Написати короткий огляд із акцентом на причини та методи корекції (1-2 сторінки). 3. Описати умовний кейс дитини з моторною або сенсорною алалією. Включити: характеристику мовленнєвих порушень, причини виникнення, пропозиції щодо корекційних заходів. 	
13	Тема 13. Темпо-ритмічні порушення: заїкання, тахілалія, брадилалія <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти таблицю для порівняння заїкання, тахілалії та брадилалії за такими критеріями: визначення, причини виникнення, основні прояви в мовленні, наслідки для мовленнєвого та психологічного розвитку. 2. Розробити рекомендації для батьків дітей із заїканням, спрямовані на підтримку темпо-ритмічної організації мовлення. 3. Презентувати інформацію про відому людину із заїканням. 	5
14	Тема 14. Порушення писемного мовлення: дисграфія і дислексія <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти таблицю порівняння дисграфії та дислексії за такими критеріями: визначення, основні причини, симптоматика, вплив на навчальну діяльність. 2. Підготувати презентацію (5-7 слайдів) на тему: "Вплив дислексії / дисграфії на формування навичок читання та письма". 	5
15	Тема 15. Мовленнєві порушення через органічні патології: дисфонія та афонія <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти таблицю для класифікації дисфонії та афонії: тип порушення, причини виникнення, основні прояви, вплив на мовленнєву діяльність. 2. Знайти статтю або дослідження, присвячене функціональним чи органічним порушенням голосу. Написати короткий огляд із висновками (1-2 сторінки). 3. Підготувати презентацію (5-7 слайдів) на одну з тем: "Причини та профілактика дисфонії у дітей" або "Сучасні підходи до корекції афонії у дітей та дорослих". 	5

Самостійна робота студентів 3 семестр

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
Порушення звуковимови: дислалія, ринолалія, дизартрія		25
1	Тема 1. Корекція мовлення при дислалії <ol style="list-style-type: none"> 1. Написати есе (1-2 сторінки) на тему: "Прийоми корекції дислалії у дітей дошкільного віку". 2. Презентувати вправи, спрямовані на вдосконалення артикуляційної моторики у дітей із дислалією. 	5
2	Тема 2. Сигматизм і способи його виправлення при дислалії <ol style="list-style-type: none"> 1. Написати есе (1-2 сторінки) на тему: "Особливості вимови свистячих і шиплячих звуків у дітей із сигматизмом". 	5

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
	2. Розробити вправу для виправлення свистячих звуків. Описати правила, матеріали та очікуваний результат. 3. Розробити папку пересувку на один звук (на вибір студента).	
3	Тема 3. Особливості розвитку мовлення дітей з ринолалією 1. Написати реферат (2-3 сторінки) на тему: "Вплив вроджених незрощень губи і піднебіння на розвиток дитини". 2. Скласти список вправ для стимуляції голосоутворення у дітей з ринолалією. 3. Описати взаємозв'язок між соматичним і психічним розвитком дитини з ринолалією (1-2 сторінки).	5
4	Тема 4. Логокорекційна робота та обстеження дітей з ринолалією 1. Написати реферат (2-3 сторінки) на тему: "Принципи і методи обстеження дітей із ринолалією". 2. Розробити план логопедичного заняття для корекції ринолалії у дитини дошкільного віку. 3. Створити пам'ятку для батьків із рекомендаціями щодо профілактики порушень мовлення у дітей із природженими незрощеннями губи та піднебіння.	4
5	Тема 5. Обстеження дітей з дизартричними порушеннями 1. Провести (або змоделювати) обстеження артикуляції та дихання у дитини з дизартрією. Написати звіт із висновками (1-2 сторінки). 2. Скласти таблицю оцінки рівня моторики язика, губ та піднебіння у дітей з дизартричними порушеннями. 3. Написати короткий огляд (1-2 сторінки) про методи оцінки темпу мовлення та голосових характеристик у дітей із дизартрією.	4
6	Тема 6. Логокорекційна робота при дизартричних порушеннях 1. Написати реферат (2-3 сторінки) на тему: "Нейрофізіологічна реабілітація дітей із ДЦП: можливості та перспективи". 2. Розробити план логопедичного заняття для дитини з дизартрією, спрямованого на корекцію голосових порушень. 3. Розробити гру або вправу, спрямовану на розвиток артикуляційної моторики у дітей із дизартричними порушеннями.	4
Змістовий модуль 2		33
Комплексні мовленнєві порушення: ФФНМ та ЗНМ		
7	Тема 7. Характеристика мовленнєвого розвитку дітей ФФНМ 1. Написати реферат (2-3 сторінки) на тему: "Особливості фонематичної системи мовлення у дітей із ФФНМ". 2. Скласти таблицю, яка відображає стан сформованості анатомо-фізіологічних передумов мовлення та фонетичної системи у дітей із ФФНМ. 3. Розробити вправу для розвитку просодичних компонентів мовлення у дітей із ФФНМ.	5
8	Тема 8. Особливості обстеження мовлення дітей із ФФНМ Теоретичне завдання: 1. Написати короткий огляд (1-2 сторінки) про клінічні симптоми ФФНМ: заміни, пропуски та спотворення звуків. 2. Розробити план логопедичного обстеження фонематичного сприйняття у дитини з ФФНМ. 3. Знайти наукову статтю про методики діагностики ФФНМ та підготувати короткий звіт із висновками.	5

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
9	Тема 9. Організація корекційно-розвивальної роботи у групах дітей із ФФНМ 1. Написати есе на тему: "Роль ігор та наочності у роботі з дітьми із ФФНМ". 2. Розробити приклад гри для розвитку фонематичного слуху у дітей п'ятого року життя із ФФНМ. 3. Скласти конспект логопедичного заняття де буде використовуватися логопедична лялька з дітьми із ФФНМ.	6
10	Тема 10. Особливості мовлення та діагностика дітей при ЗНМ 1. Написати реферат на тему: "Диференційна діагностика ЗНМ у дошкільників". 2. Розробити план обстеження мовлення у безмовленневих дітей із ЗНМ. 3. Скласти таблицю для порівняння основних мовленневих особливостей дітей із різними ступенями ЗНМ.	4
11	Тема 11. Корекційно-розвивальна робота при ЗНМ 1. Написати есе на тему: "Методи стимуляції мовленнєвої активності у дітей із ЗНМ". 2. Розробити план заняття для запуску мовлення у дітей із ЗНМ із використанням наочності та ігрових прийомів. 3. Створити гру для розвитку базових мовленневих навичок у дітей із ЗНМ.	4
12	Тема 12. Особливості організації освітнього процесу для дітей із ЗНМ 1. Написати реферат на тему: "Інтегрований підхід у корекційній роботі з дітьми із ЗНМ". 2. Скласти конспект логопедичного заняття для дітей із ЗНМ. • Проаналізувати ефективність міждисциплінарного підходу у роботі з дітьми із ЗНМ (1-2 сторінки).	6
13	Тема 13. Концептуальні засади ІПР у логопедичній практиці 1. Розробити приклад ІПР для дитини із ЗНМ, враховуючи міждисциплінарний підхід. 2. Скласти список рекомендацій для оновлення та корекції ІПР у процесі роботи з дітьми із мовленнєвими порушеннями.	3

Самостійна робота студентів 4 семестр

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
Постановка, автоматизація та диференціація звуків української мови.		60
Запуск мовлення немовленневих дітей		
1	Тема 1. Постановка голосних звуків: [А], [Е], [И], [І], [О], [У], [ЙЕ] - Є, [ЙІ] - Ї, [ЙУ] - Ю, [ЙА] - Я. 1. Розробити вправу для артикуляційної гімнастики, яка сприяє постановці голосних звуків [А], [Е], [І]. Запропонувати візуальний матеріал для заняття (малюнки, схеми). 2. Створити гру для автоматизації голосних звуків у словах (наприклад, лото зі звуковими асоціаціями або картки із завданнями).	4

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
	3. Підготувати конспект логопедичного заняття, в якому використовується казковий персонаж для навчання дітей вимові голосних звуків.	
2	Тема 2. Постановка твердих та м'яких приголосних звуків [Д], [Д'], [Т], [Т'], [Н], [Н']. <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити серію вправ для артикуляційної гімнастики, спрямованих на відпрацювання твердих і м'яких приголосних. 2. Створити інтерактивний плакат або презентацію з етапами постановки та автоматизації звуків [Д], [Д']. 3. Розробити гру для дітей, що сприяє диференціації твердих і м'яких звуків у словах. 	4
3	Тема 3. Постановка губних приголосних звуків [Б], [П], [В], [М], [Ф] <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити вправу для зміцнення м'язів губ, необхідних для правильної вимови звуків [Б], [П]. 2. Створити розмальовку, де діти виконують завдання на вимову губних звуків у контексті гри (наприклад, допомога тваринкам знайти їжу). 3. Підготувати логопедичну пісеньку чи віршик для автоматизації губних звуків. 	4
4	Тема 4. Постановка приголосних звуків [Г], [Г],[ЙО] - Й, [К], [Х]. <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити вправу для розвитку артикуляції задньоязикових звуків [Г], [Г]. 2. Створити інтерактивну вправу, де діти шукають предмети, назви яких містять звуки [Г], [Г], [К]. 3. Написати казкову історію, де персонажі навчають дітей вимови звуків [Й] і [Х]. 	4
5	Тема 5. Постановка свистячих звуків [С], [С'], [З],[З'],[Ц],[Ц'],[ДЗ],[ДЗ']. <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити артикуляційну гімнастику для корекції звуку [С]. 2. Створити настільну гру для автоматизації свистячих звуків, наприклад, "Звуковий лабіринт". 3. Написати короткий вірш, у якому використовуються слова зі звуками [С], [З], [Ц]. 4. Підготувати конспект логопедичного заняття. 	9
6	Тема 6. Постановка шиплячих звуків [Ш], [Ж], [ДЖ],[Ч] і звукосполучень [Ш+Ч] - букви Щ. <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити вправу для диференціації шиплячих звуків [Ш] і [Ж]. 2. Створити інтерактивний постер із завданнями на автоматизацію шиплячих звуків (наприклад, розв'язання загадок чи пошук слів). 3. Розробити гру для автоматизації звукосполучення [Ш+Ч]. 4. Підготувати конспект логопедичного заняття 	9
7	Тема 7. Постановка сонорного звука [Л], [Л'] <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити комплекс артикуляційної гімнастики для звуків [Л], [Л']. 2. Створити аплікацію чи малюнок із завданням на складання слів зі звуком [Л]. 3. Скласти логопедичний діалог із персонажем, який допомагає дітям засвоїти звук [Л']. 5. Підготувати конспект логопедичного заняття 	9
8	Тема 8. Постановка сонорного звука [Р], [Р'] <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити вправу для розвитку вібрації язика, необхідної для звуку [Р]. 2. Підготувати гру, у якій діти створюють речення зі звуком [Р], використовуючи наочність (картки зі словами). 	9

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
	3. Створити казкову історію для стимуляції правильної вимови звуку [P’]. 6. Підготувати конспект логопедичного заняття	
9	Тема 9. Запуск мовлення немовленнєвих дітей: особливості, основні методи і вправи 1. Розробити вправу для розвитку передмовленнєвих навичок (імітація звуків тварин, рухів). 2. Створити інтерактивний план заняття для стимуляції звукової активності та розвитку перших слів у немовленнєвих дітей. 3. Підготувати конспект ігрового заняття для формування мотивації до мовлення через використання інтерактивних ігор.	8

Самостійна робота студентів 5 семестр

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Лексико-граматичні порушення мовлення: афазія та алалія		26
1	Тема 1. Обстеження хворого на афазію 1. Розробити короткий план обстеження хворого на афазію із застосуванням спеціальних тестів (наприклад, оцінка спонтанного мовлення, читання, письма). 2. Створити інтерактивну картку для оцінки невербальних комунікативних навичок хворих на афазію (зображення для вибору, жестові підказки). 3. Підготувати конспект діалогового тестування, яке сприятиме оцінці здатності називати предмети, дії чи поняття у пацієнтів із афазією.	6
2	Тема 2. Основи відновлювального навчання при афазії 1. Розробити вправу для відновлення мовлення при одній із форм афазії (наприклад, семантичній або динамічній). 2. Створити ігровий набір для стимуляції розуміння мовлення при сенсорній афазії (завдання з вибором картинок, відповідних словам). 3. Написати конспект логопедичного заняття з пацієнтом із еферентною моторною афазією з використанням ігрових прийомів для розвитку зв'язного мовлення.	4
3	Тема 3. Особливості моторної та сенсорної алалії 1. Скласти таблицю з порівнянням симптоматики моторної аферентної, еферентної алалії та сенсорної алалії. 2. Розробити графічний плакат із прикладами вправ для стимуляції мовлення при сенсорній алалії (візуалізації слів та їхніх значень).	5
4	Тема 4. Обстеження дітей з алалією 1. Розробити чек-лист для обстеження когнітивного розвитку та моторики у дітей з алалією. 2. Створити ігровий тест для оцінки експресивного мовлення дитини (на основі картинок із запитаннями, які вимагають відповідей або описів). 3. Підготувати мультимедійну презентацію з прикладами вправ для оцінки комунікативних навичок дітей із алалією.	6
5	Тема 5. Організація корекційної роботи з подолання алалії	5

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити серію вправ для розвитку мовленнєвої моторики та формування словникового запасу у дітей із моторною алалією. 2. Створити настільну гру для стимуляції активного мовлення у дітей із сенсорною алалією (наприклад, асоціації між зображеннями та словами). 3. Написати конспект логопедичного заняття, яке включає сенсомоторні методи для розвитку зв'язного мовлення у дітей із сенсорною алалією. 	
	Змістовий модуль 2 Темпо-ритмічні порушення мовлення: заїкання, тахілалія та брадилалія	34
6	Тема 6. Клініко-фізіологічна характеристика заїкання <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити таблицю для систематизації симптомів заїкання (мовленнєві, фізіологічні, психологічні). 2. Створити інфографіку про механізми мовленнєвих судом та феномен фіксованості на ваді. 3. Підготувати відеопрезентацію (3-5 хвилин), у якій пояснити фізіологічні аспекти заїкання, використовуючи анімації або схеми. 	5
7	Тема 7. Обстеження заїкуватих <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти чек-лист для клінічного та психолого-педагогічного обстеження дитини із заїканням. 2. Розробити інтерактивну гру або завдання для діагностики мовлення дошкільників із заїканням. 3. Написати схему обстеження заїкуватої дитини, включивши методи оцінки емоційного стану та розвитку мовлення. 	5
8	Тема 8. Логопедична корекція заїкуватих <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити вправи для зниження мовленнєвих судом у підлітків із заїканням (управління диханням, уповільнення мовлення). 2. Створити буклет із рекомендаціями для батьків із профілактики заїкання у дітей. 3. Написати конспект логопедичного заняття, що включає інтерактивні методи подолання заїкання у школярів. 	4
9	Тема 9. Мовленнєві порушення при тахілалії та брадилалії <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити таблицю симптомів тахілалії та брадилалії, включаючи їх зв'язок з іншими мовленнєвими порушеннями. 2. Створити наочний плакат для пояснення особливостей тахілалії та брадилалії. 3. Написати коротке оповідання про уявного персонажа з тахілалією чи брадилалією, акцентуючи увагу на його мовленнєвих труднощах. 	5
10	Тема 10. Особливості діагностика при тахілалії та брадилалії <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити логопедичний тест для оцінки темпу мовлення, когнітивних функцій та емоційного стану при тахілалії чи брадилалії. 2. Створити графічний алгоритм діагностики мовлення при тахілалії та брадилалії. 3. Підготувати презентацію з відео- або аудіоматеріалами, що демонструють відмінності темпу мовлення при тахілалії та брадилалії. 	5
11	Тема 11. Основні підходи до корекції тахілалії <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити комплекс вправ для уповільнення мовлення та розвитку артикуляції при тахілалії. 2. Створити інтерактивну вправу для дітей із тахілалією, що розвиває контроль темпу мовлення (наприклад, використання метронома). 	5

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
	3. Написати конспект логопедичного заняття, яке включає ігрові прийоми для корекції тахілалії.	
12	Тема 12. Основні підходи до корекції брадилалії <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити вправи з використанням ритмічної музики для стимуляції мовленнєвого темпу при брадилалії. 2. Створити інтерактивний плакат із вправами на розвиток ритмічності та плавності мовлення при брадилалії. 3. Підготувати конспект заняття, яке включає дихальні техніки та музикотерапію для корекції брадилалії. 	5

Самостійна робота студентів 6 семестр

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
Змістовий модуль 1 Мовленнєві порушення через органічні патології: дисфонія та афонія		20
1	Тема 1. Порушення голосу: особливості та обстеження <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти чек-лист для логопедичного обстеження пацієнтів із порушеннями голосу, враховуючи клінічні та вікові особливості. 2. Створити інфографіку про вікові зміни голосу в дітей, підлітків, дорослих і літніх людей. 	6
2	Тема 2. Корекційна робота при функціональних порушеннях голосу <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити комплекс фонопедичних вправ для відновлення голосу при функціональних порушеннях (управління диханням, вправи на тонус м'язів гортані). 2. Створити буклет для пацієнтів із рекомендаціями щодо профілактики функціональних порушень голосу (включити техніки релаксації, поради щодо збереження голосу). 3. Написати конспект логопедичного заняття, у якому використовуються ігрові техніки для стимуляції голосоутворення у дітей. 	4
3	Тема 3. Корекційна робота при парезах чи паралічі гортані <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти програму занять для пацієнта з парезом гортані, включивши дихальні вправи, масажні техніки та методи стимуляції голосоутворення. 2. Створити інтерактивний плакат із вправами для розслаблення м'язів гортані при паралічах або парезах. 3. Написати мотиваційний лист від імені логопеда для пацієнта, що пояснює важливість регулярних занять для відновлення голосу та включає поради з виконання вправ у домашніх умовах. 	4
4	Тема 4. Корекційна робота після резекцій гортані <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити план відновлювальної програми для пацієнта після резекції гортані, враховуючи розвиток альтернативних комунікативних навичок (жести, електронний голос). 2. Створити мультимедійну презентацію на тему "Альтернативні способи комунікації після резекції гортані". 3. Написати короткий конспект заняття, яке допомагає подолати психологічний бар'єр у спілкуванні для пацієнта після резекції гортані. 	6

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
Змістовий модуль 2 Порушення письма (дисграфія) і читання (дислексія)		40
5	Тема 5. Дисграфія <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити таблицю типових патологічних помилок при дисграфії (наприклад, заміни букв, пропуски) із зазначенням їхніх психофізіологічних механізмів. 2. Створити інтерактивний буклет із вправами для формування навичок письма (графічні з'єднання, складання слів). 3. Написати коротку історію, де персонажі навчають дітей уникати типових помилок при письмі, супроводивши її ілюстраціями. 	5
6	Тема 6. Дислексія <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти перелік вправ для корекції дислексії, спрямованих на розвиток зорово-просторових функцій та фонематичного сприйняття. 2. Розробити гру для тренування навичок читання (наприклад, пазли з буквами та словами). 3. Створити мультимедійну презентацію про механізми дислексії з використанням інфографіки та відеоматеріалів. 	5
7	Тема 7. Обстеження дітей з порушеннями читання і письма <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити тестову карту для обстеження дислексії (завдання на перевірку техніки читання, розуміння тексту). 2. Створити чек-лист для аналізу письмових робіт дітей із дисграфією. 3. Написати конспект обстеження дитини з порушеннями читання та письма, додавши ігрові елементи. 	4
8	Тема 8. Методика логопедичної роботи по подоланню порушень писемного мовлення <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти конспект логопедичного заняття, яке включає традиційні та інноваційні методи подолання дисграфії. 2. Розробити електронну презентацію про використання допоміжних засобів у корекції писемного мовлення. 3. Створити інтерактивну вправу (наприклад, мобільний додаток) для тренування правильного написання слів. 	4
9	Тема 9. Логопедична робота з подолання фонетичних помилок <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати скоромовки для автоматизації звуків у мовленні. 2. Створити інтерактивний плакат із вправами на розрізнення звуків. 3. Розробити ігровий конспект заняття для дітей із фонетичними помилками, включивши римування та читання текстів. 	5
10	Тема 10. Логопедична робота з подолання та попередження оптико-просторових та графічних помилок. <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити завдання на аналіз і порівняння графічних об'єктів для розвитку просторової орієнтації. 2. Створити зошит із друкованою основою для тренування графічних навичок. 3. Написати конспект інтерактивного заняття з використанням малюнків та графічних завдань. 	5
11	Тема 11. Логопедична робота з подолання лексико-граматичних помилок <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти перелік вправ для добору синонімів, антонімів та узагальнюючих понять. 	5

№	Назва теми (форма контролю)	Кількість годин
	2. Розробити гру для розвитку правильного узгодження слів у роді, числі та відмінку. 3. Написати конспект творчого заняття зі складанням речень і коротких текстів.	
12	Тема 12. Інноваційні методи подолання писемного мовлення <ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомитися з платформою Dyslexia Quest та підготувати відгук про її функціональність для корекції дислексії (можна і інші платформу на вибір студента) ● Розробити алгоритм використання штучного інтелекту (AI) у роботі з дітьми з дислексією. ● Створити інтерактивну гру на основі методів поведінкової терапії для корекції дисграфії. 	4
13	Тема 13. ІПР в ЗЗСО для дітей з порушень писемного мовлення <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти індивідуальну програму розвитку (ІПР) для дитини з дисграфією або дислексією (дитину вибрати на практиці). 2. Створити візуалізацію міждисциплінарного підходу до складання ІПР (у вигляді схеми чи таблиці). 3. Написати рекомендації для педагогів і батьків щодо реалізації ІПР у навчальному процесі. 	3

Детальне методичне забезпечення самостійної роботи студентів за кожною темою навчальної дисципліни “Логопедія” представлено у системі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5131>)

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни “Логопедія”

Види контролю

– *поточний контроль передбачає:*

- *усне опитування* студента на лекційних, семінарських та практичних заняттях (фронтальне, індивідуальне) ;
- *письмовий контроль* (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),
- *практичний контроль* (виконання домашніх завдань, творчих робіт),
- *тестовий/машинний контроль* (стандартизовані тести у системі Moodle)

– *рубіжний контроль передбачає:*

- *письмові контрольні роботи* у кінці змістових модулів (2-6 семестри) або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмових контрольних робіт (автоматизованого тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів (закінчення семестру) становить 60 балів.

– *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів) проводиться у формі заліку - 2,4 семестри, екзамену - 3,5,6 семестри з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

– *індивідуальний контроль* (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);

– *груповий контроль* (група тимчасово поділяється на кілька підгруп (від 2 до 10 студентів) і кожній підгрупі дається перевірочне завдання. Залежно від мети контролю групам пропонують однакові або різні завдання);

– *фронтальний контроль* (завдання пропонуються всій групі з метою з'ясування правильності сприйняття й розуміння навчального матеріалу, виявлення слабких сторін у знаннях студентів, недоліків, прогалин, помилок у роботах і відповідях та визначення заходів щодо їх подолання й усунення);

– *взаємний контроль* (активізує діяльність студентів, підвищує інтерес до знань, критичне мислення);

– *самоконтроль/програмований контроль* (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

Критерії оцінювання роботи та результатів навчання здобувача освіти на семінарських заняттях та критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Максимум балів, які студент може отримати за **окремий вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання, – 12 балів¹.**

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

10–12 балів, «відмінно» – студент під час виступу повністю, ґрунтовно, логічно послідовно, з наведенням прикладів розкрив питання; вільно володів опрацьованим матеріалом, доповідав, не користуючись допоміжними засобами (конспект, підручник, методичні вказівки тощо); обґрунтував висновки та відповів на всі запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох

¹ **Формула переведення балів з 12-бальної у 100-бальну систему**

Набрані студентом у межах одного модуля бали (на семінарських заняттях, за виконання завдань для самостійної роботи та модуль-контроль) додаються й отримана сума ділиться на загальну кількість оцінок за запланованими видами роботи. Так виводиться середній бал (СБ).

Наприклад, студент набрав: Т.1 – 8 балів + Т.2 – 7 балів + n ... + Т.10. – 10 балів = 115 балів / 16 (кількість оцінок за один модуль) = 6,38.

Отже СБ – 6,38.

Далі за формулою виводиться кількість балів, отримана студентом за модуль: (СБ 6,38 * 0,05 + 0,4) * 30 (максимальна сума балів за один модуль) = 22 (21,57) – сума балів, набрана за модуль.

Сума балів за два модулі не може перевищувати – **60 балів.**

джерел та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування дав правильні відповіді на питання, без помилок виконав практичні завдання, активно працював протягом усього заняття, дав правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

7–9 балів, «добре» – студент повно та правильно висвітлив головні аспекти поставленого питання, відповідно до обраної теми, користуючись написаним текстом; зробив правильний висновок; допустив незначні помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел літератури та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування переважна більшість відповідей на питання були правильними, допустив незначні помилки у виконаних практичних завданнях.

4–6 балів, «задовільно» – студент неповно висвітлив головні аспекти поставленого питання, користуючись написаним текстом; зробив неправильні висновки; допустив грубі помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням невеликої кількості джерел літератури; під час фронтального опитування не зміг відповісти на більшу половину з поставлених запитань, допустив значні помилки у виконаних практичних завданнях.

1–3 бали, «незадовільно» – студент не розкрив питання, проявив поверховість суджень, не зміг відповісти на поставлені запитання; доповідь підготовлена з використанням лише одного джерела літератури; під час фронтального опитування частково зміг відповісти/не відповів на питання, допустив грубі помилки у виконаних практичних завданнях.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
12-11	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент системно володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією, у тому числі і за допомогою ІКТ, має власну думку щодо викладеного матеріалу, здатен її аргументувати, робить висновки до виконання завдання підходить творчо.
9-10	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією.
7-8	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент може доповісти основні положення проведеної роботи без глибинного аналізу, узагальнення матеріалу та підведення підсумків.

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
5-6	Завдання виконано вчасно, його зміст поверхнево або фрагментарно розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент не проводить аналізу джерел, з яких було отримано інформацію, не здатен узагальнити та систематизувати матеріал, зазнає труднощів під час презентації проведеного дослідження перед аудиторією.
4-3	Завдання виконано вчасно, його зміст є дублюванням відомих джерел інформації. Відсутня будь-яка аналітична обробка представленої інформації. Студент на репродуктивному рівні з помилками відтворює матеріал, не може презентувати його перед аудиторією.
2-0	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивчення навчальної дисципліни “Логопедія”

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу (*«Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»*)

(<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobut-ykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>).

Згідно рішення кафедри (Протокол №1 від 12.08.2024, https://docs.google.com/document/d/1pLsnwa1u2HmrWohL3u55_KVXBgyc736H/edit#heading=h.6kdsnvwgb0rq) викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus»,

«EdEra», «Всеосвіта», ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» та ін.

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Завдання для підсумкового контролю (заліку/екзамену) з навчальної дисципліни «Логопедія» розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5131>

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (залік/екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Залік/екзамен може бути проведений в тестованій формі електронного навчання Moodle. Кількість балів, які студент може набрати за правильну відповідь за одне тестове завдання – 1 бал.

Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік	Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік
40	40 балів	19	19 балів
39	39 балів	18	18 балів
38	38 балів	17	17 балів
37	37 балів	16	16 балів
36	36 балів	15	15 балів
35	35 балів	14	14 балів
34	34 бали	13	13 балів
33	33 бали	12	12 балів
32	32 бали	11	11 балів
31	31 бал	10	10 балів

Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік	Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік
30	30 балів	9	9 балів
29	29 балів	8	8 балів
28	28 балів	7	7 балів
28	27 балів	6	6 балів
26	26 балів	5	5 балів
25	25 балів	4	4 бали
24	24 бали	3	3 бали
23	23 бали	2	2 бали
22	22 бали	1	1 бал
21	21 бал	0	0 балів
20	20 балів		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Бал, отриманий на заліку, сума балів, отриманих здобувачем освіти за різні види виконаної роботи у межах курсу, модульні письмові роботи складають підсумкову семестрову оцінку.

Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	Відмінно	A (90–100)	Відмінно
	Добре	B (80–89)	Дуже добре
		C (70–79)	Добре
		D (60–69)	Задовільно
	Задовільно	E (50–59)	Достатньо
Незараховано		FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного перескладання
	Незадовільно	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

A – «відмінно» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

В, С – «дуже добре», «добре» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

Д, Е – «задовільно», «достатньо» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

FX – «незадовільно» з можливістю повторного перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «незадовільно» з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Питання для самоконтролю та контролю навчальних досягнень студента з навчальної дисципліни «Логопедія»

II семестр

1. Що є предметом логопедії?
2. Які завдання стоять перед логопедією як наукою?
3. Охарактеризуйте основні методи логопедії.
4. Назвіть причини мовленнєвих порушень.
5. Як міждисциплінарний підхід використовується у логопедії?
6. Опишіть основні етапи зародження логопедії у світі.
7. У чому особливості логопедичної служби у США (Speech-Language Pathology)?
8. Порівняйте європейський досвід логопедичної допомоги (Німеччина, Франція, Велика Британія).
9. Який стан логопедичної допомоги в Україні?
10. Як історія логопедії вплинула на сучасні методи корекції мовленнєвих порушень?
11. Назвіть основні періоди розвитку дитини.
12. Які особливості сенсомоторного розвитку дітей?
13. Як мисленнєвий розвиток впливає на формування мовлення?
14. Охарактеризуйте етапи формування мовлення у процесі онтогенезу.
15. Які основні форми мовленнєвих порушень виділяють у логопедії?
16. Як мовленнєві порушення впливають на емоційно-соціальний розвиток дитини?
17. Яке значення має гра у розвитку спілкування дітей із мовленнєвими порушеннями?

18. Які види мовленнєвих порушень найбільш поширені у дітей дошкільного віку?
19. Які чинники впливають на розвиток мовлення у немовлячий період?
20. Охарактеризуйте етапи розвитку мовлення дітей віком від 1 до 3 років.
21. Які відхилення від норм мовленнєвого розвитку можуть спостерігатися у немовлят?
22. Які можливі помилки у мовленні дітей раннього віку?
23. Чому дошкільний вік вважається важливим етапом розвитку мовлення?
24. Назвіть основні етапи розвитку мовлення дітей дошкільного віку.
25. Які чинники впливають на мовлення дошкільнят?
26. Як відбувається формування зв'язного мовлення у дошкільному віці?
27. Які особливості мовленнєвого розвитку характерні для молодшого шкільного віку?
28. Як формуються навички письмового мовлення у дітей молодшого шкільного віку?
29. Який вплив шкільного середовища на мовленнєвий розвиток дитини?
30. Як розвиваються навички читання і розуміння текстів у дітей цього віку?
31. Які основні характеристики мовлення підлітків?
32. Як соціальне середовище впливає на мовлення підлітків?
33. Які чинники впливають на розвиток мовлення у дорослому віці?
34. Як професійна діяльність формує особливості мовлення у дорослих?
35. Що таке дислалія? Охарактеризуйте її класифікацію.
36. Які основні причини та фактори виникнення дислалії?
37. Назвіть особливості мовлення при дислалії.
38. Дайте визначення ринолалії та охарактеризуйте її основні форми.
39. Які етіологічні чинники призводять до природжених вад обличчя?
40. Як проявляються мовленнєві порушення у дітей із ринолалією?
41. Що таке дизартрія? Назвіть її основні прояви та класифікацію.
42. Які причини та фактори виникнення дизартрії?
43. Як дизартрія впливає на пізнавальну діяльність дітей?
44. Чим відрізняються легка та важка форма дизартрії?
45. Які методи використовуються для діагностики дизартрії?
46. Що таке фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення (ФФНМ)? Які його основні причини?
47. Які основні прояви ФФНМ? Як воно впливає на подальший розвиток мовлення?
48. Що таке загальне недорозвинення мовлення (ЗНМ)? Назвіть його причини та механізми.
49. Які психолінгвістичні аспекти ЗНМ є ключовими у діагностиці?
50. Поясніть періодизацію ЗНМ та дайте характеристику кожного етапу.
51. Що таке афазія? Назвіть її основні форми та дайте їх характеристику.
52. У чому полягають особливості дитячої афазії?
53. Які центральні мозкові механізми мовленнєвої діяльності зазнають змін при афазії?

54. Що таке алалія? Охарактеризуйте її класифікацію (моторна та сенсорна).
55. Чим відрізняється акустично-гностична афазія від семантичної?
56. Опишіть історію вивчення проблеми заїкання. Як класифікують заїкання?
57. Які психологічні особливості характерні для дітей із заїканням?
58. Що таке тахілалія та брадилалія? Охарактеризуйте їх класифікацію.
59. Які причини виникнення тахілалії та брадилалії?
60. Як тахілалія та брадилалія впливають на розвиток мовлення?
61. Охарактеризуйте історичний аспект вивчення порушень писемного мовлення.
62. Що таке дисграфія? Назвіть її основні типи.
63. Як проявляється дислексія? Які її симптоми та класифікація?
64. У чому полягає зв'язок між дислексією та порушеннями когнітивних функцій?
65. Як порушення писемного мовлення впливають на навчальну діяльність дитини?
66. Що таке дисфонія та афонія? У чому їх різниця?
67. Назвіть акустичні властивості голосу. Як вони впливають на мовлення?
68. Які класифікації порушень голосу існують?
69. Які причини функціональних та органічних порушень голосу?
70. Як здійснюється логопедична робота з подолання порушень голосу?

III семестр

1. Які основні прийоми корекції дислалії використовуються у дітей дошкільного віку?
2. Як організувати корекційну логопедичну роботу в закладі освіти при дислалії?
3. У чому полягає значення ігрових методик у корекції дислалії у дітей?
4. Які етапи включає процес формування правильної вимови звуків при дислалії?
5. Які типові недоліки вимови свистячих звуків характерні для дітей із сигматизмом?
6. Опишіть методи виправлення недоліків вимови шиплячих звуків.
7. Чим відрізняються методи корекції свистячих і шиплячих звуків?
8. Як логопедичні заняття сприяють усуненню сигматизму у дітей?
9. У чому полягає історичний аспект вивчення ринолалії?
10. Як вроджені незрощення губи і піднебіння впливають на соматичний і мовленнєвий розвиток дитини?
11. Які особливості процесу голосоутворення спостерігаються у дітей із ринолалією?
12. Як медична допомога сприяє корекції мовленнєвих порушень у дітей із ринолалією?
13. У чому полягає вплив ринолалії на психічний розвиток і формування особистості дитини?
14. Які основні принципи логопедичної роботи з подолання ринолалії?

15. Назвіть методи обстеження мовлення у дітей із ринолалією.
16. Як здійснюється профілактика порушень мовлення у дітей із природженими незрощеннями губи та піднебіння?
17. Які компоненти включає логопедичне заняття з дітьми із ринолалією?
18. Як впливає рання діагностика на ефективність логокорекційної роботи при ринолалії?
19. Які особливості має обстеження дітей із дизартричними порушеннями?
20. Як здійснюється оцінка артикуляційної моторики у дітей із дизартрією?
21. У чому полягає методика аналізу рівня моторики язика, губ і піднебіння у дітей із дизартрією?
22. Як оцінюються голосові характеристики та темп мовлення у дітей із дизартричними порушеннями?
23. Які інструменти використовуються для діагностики дихання при дизартрії?
24. Як організувати відновлювальну логокорекційну роботу з дітьми із дизартрією?
25. Яке значення має нейрофізіологічна реабілітація у роботі з дітьми із дитячим церебральним паралічем (ДЦП)?
26. У чому полягає роль нейротрансплантації у корекційній роботі при дизартрії?
27. Які методи логопедичної роботи використовуються для подолання дизартричних порушень?
28. Як дихальні та артикуляційні вправи впливають на корекцію мовлення у дітей із дизартрією?
29. Що таке фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення (ФФНМ)?
30. У чому полягає стан сформованості анатомо-фізіологічних передумов мовленнєвої функції у дітей із ФФНМ?
31. Які особливості просодичних компонентів мовлення спостерігаються у дітей із ФФНМ?
32. Як формуються фонетична та фонематична системи мовлення у дітей із ФФНМ?
33. Чим відрізняється фонематична система дітей із ФФНМ від норми?
34. Які клінічні симптоми характерні для дітей із ФФНМ?
35. Як визначаються фонематичні помилки у дітей із ФФНМ?
36. Які методи діагностики мовлення використовуються при роботі з дітьми із ФФНМ?
37. Яку роль відіграють тести фонематичного сприйняття у діагностиці ФФНМ?
38. Як проводиться логопедичне обстеження мовлення дітей із ФФНМ?
39. Які концептуальні підходи застосовуються для організації ігор-занять у логопедичних групах?
40. Як використовується наочність і мовленнєвий матеріал у групах для дітей із ФФНМ?
41. Які ігри та вправи сприяють розвитку фонематичного слуху у дітей із ФФНМ?

42. Яке значення має логопедична лялька у корекційній роботі з дітьми із ФФНМ?
43. Як вікові особливості дітей п'ятого року життя впливають на організацію корекційної роботи?
44. Що таке загальне недорозвинення мовлення (ЗНМ)?
45. Чому важливе раннє виявлення та корекція мовленнєвих порушень при ЗНМ?
46. Які особливості має психолого-педагогічна характеристика дошкільників із ЗНМ?
47. Як здійснюється диференційна діагностика ЗНМ?
48. У чому полягає методика комплексного обстеження дітей із ЗНМ?
49. Як розвиваються базові мовленнєві навички у дітей із ЗНМ?
50. Які методи стимуляції мовленнєвої активності використовуються при запуску мовлення у дітей із ЗНМ?
51. Як наочність та ігрові прийоми впливають на мотивацію до мовлення у дітей із ЗНМ?
52. У чому полягає корекційна робота над звуковою стороною мовлення (артикуляція, дихання) у дітей із ЗНМ?
53. Як формується словниковий запас і граматичні структури мовлення у дітей із ЗНМ?
54. Як реалізується міждисциплінарний підхід у корекційній роботі з дітьми із ЗНМ?
55. Які основні принципи ефективності логопедичних занять для дітей із ЗНМ?
56. У чому полягає взаємодія батьків із фахівцями у процесі корекції мовленнєвих порушень у дітей із ЗНМ?
57. Як організовується освітній процес для дітей із ЗНМ у закладах освіти?
58. Які показники ефективності корекційної роботи при ЗНМ можна оцінити у логопедичній практиці?
59. Що таке індивідуальна програма розвитку (ІПР)? Яка її структура?
60. Як здійснюється реалізація ІПР у логопедичній практиці?
61. Яке значення має міждисциплінарний підхід у складанні та реалізації ІПР?
62. Як оновлюється та коригується ІПР у процесі логопедичної роботи?
63. Які труднощі можуть виникати при впровадженні ІПР для дітей із ЗНМ?

IV семестр

Теоретичні питання

1. Які особливості артикуляції голосних звуків [А], [Е], [И], [І], [О], [У]?
2. Які методи використовуються для постановки голосних звуків у логопедії?
3. Як відбувається автоматизація та диференціація голосних звуків у мовленні дітей?
4. У чому полягають особливості артикуляції твердих і м'яких звуків [Д], [Д'], [Т], [Т'], [Н], [Н']?

5. Які методи постановки твердих і м'яких звуків використовуються у логопедичній роботі?
6. Як здійснюється диференціація твердих і м'яких звуків у мовленні дітей?
7. Які особливості артикуляції губних приголосних звуків [Б], [П], [В], [М], [Ф]?
8. Як логопед організовує роботу з автоматизації губних звуків у мовленні?
9. Чим відрізняються методи постановки звуків [Б] та [Ф]?
10. Які артикуляційні особливості приголосних звуків [Г], [Ґ], [ЙО], [К], [Х]?
11. Які основні етапи роботи логопеда при постановці задньоязикових звуків?
12. Як здійснюється автоматизація та диференціація звуків [Г] і [Ґ]?
13. Які причини порушень вимови свистячих звуків [С], [С'], [З], [З'], [Ц], [Ц']?
14. Які методи використовуються для постановки свистячих звуків?
15. Як відбувається автоматизація свистячих звуків у зв'язному мовленні?
16. Які особливості артикуляції шиплячих звуків [Ш], [Ж], [ДЖ], [Ч]?
17. Як логопед здійснює автоматизацію звукосполучень [Ш+Ч]?
18. Які вправи сприяють розвитку правильного артикуляційного укладу для звуків [Ж] і [Ч]?
19. Які методи використовуються для постановки сонорних звуків [Л], [Л']?
20. Як здійснюється автоматизація сонорних звуків у мовленні?
21. Які артикуляційні вправи є найбільш ефективними для звука [Л]?
22. Які артикуляційні вправи використовуються для постановки звука [Р]?
23. Як здійснюється автоматизація та диференціація звуків [Р] і [Р']?
24. У чому особливості роботи над вібрацією язика при постановці звука [Р]?
25. Які основні методи стимуляції мовленнєвої активності використовуються для запуску мовлення у немовленнєвих дітей?
26. Як розвиток артикуляційного апарату впливає на формування мовлення?
27. У чому полягає роль ігрових методик у формуванні перших слів у немовленнєвих дітей?

Практичні питання

1. Складіть вправу для артикуляційної гімнастики до постановки голосного звука [О].
2. Розробіть логопедичне заняття для автоматизації голосних звуків у словах.
3. Опишіть методику використання наочності під час постановки голосних звуків.
4. Складіть вправу для артикуляційної гімнастики до звука [Т'].
5. Розробіть конспект логопедичного заняття для автоматизації звуків [Д] і [Д'] у реченнях.
6. Підготуйте завдання для розвитку фонематичного слуху з акцентом на твердих та м'яких звуках.
7. Складіть артикуляційну вправу для постановки звука [М].
8. Розробіть логопедичну гру для автоматизації губного звука [П] у реченнях.
9. Підготуйте завдання на розвиток дихання для корекції звука [Ф].

10. Розробіть артикуляційну вправу для звуку [X].
11. Створіть план логопедичного заняття для автоматизації звуку [K].
12. Запропонуйте завдання для розвитку мовленнєвого слуху з акцентом на звуках [Г] і [Й].
13. Складіть артикуляційну вправу для звуку [Ц].
14. Розробіть гру для диференціації звуків [С] і [З] у словах.
15. Запропонуйте завдання на автоматизацію звуку [С'] у реченнях.
16. Розробіть план заняття для постановки шиплячого звуку [Ш].
17. Складіть завдання на автоматизацію звукосполучення [Ш+Ч] у тексті.
18. Запропонуйте гру для диференціації звуків [Ш] і [Ж].
19. Розробіть вправу для артикуляційної гімнастики до звуку [Л].
20. Запропонуйте конспект заняття для автоматизації звуку [Л] у словах.
21. Складіть гру для диференціації звуків [Л] і [Л'].
22. Розробіть вправу для формування правильної вібрації язика.
23. Створіть гру для автоматизації звуку [Р] у текстах.
24. Складіть завдання на диференціацію звуків [Р] і [Р'] у словах.
25. Розробіть логопедичне заняття для розвитку передмовленнєвих навичок.
26. Запропонуйте вправу для стимуляції звукової активності у немовленнєвих дітей.
27. Створіть гру для розвитку фразового мовлення у дітей із мовленнєвими порушеннями.

V семестр

Теоретичні питання

1. Які основні особливості мовлення при різних формах афазії?
2. Що включає оцінка спонтанного мовлення у пацієнта з афазією?
3. Як проводиться дослідження здатності називати предмети, дії, поняття у хворих на афазію?
4. Які спеціальні тести використовуються для обстеження когнітивних функцій при афазії?
5. Як оцінюються невербальні комунікативні навички у хворих на афазію?
6. Які основні методологічні підходи до відновлювального навчання при афазії?
7. Як здійснюється відновлення мовлення при акустико-гностичній сенсорній афазії?
8. Які особливості має відновлення мовлення при еферентній моторній афазії?
9. У чому полягають специфічні труднощі відновлення мовлення при динамічній афазії?
10. Як враховуються індивідуальні особливості пацієнтів при відновлювальному навчанні?
11. У чому полягають відмінності між моторною аферентною та еферентною алалією?
12. Які особливості спостерігаються при сенсорній алалії?

13. Як порушення моторики впливає на мовленнєвий розвиток при моторній алалії?
14. Які когнітивні порушення супроводжують сенсорну алалію?
15. Які аспекти експресивного та імпресивного мовлення оцінюються при обстеженні дітей із алалією?
16. Як здійснюється оцінка когнітивного розвитку у дітей із алалією?
17. У чому полягає значення співпраці з іншими спеціалістами під час обстеження дітей із алалією?
18. Які особливості має логопедична робота з подолання моторної алалії?
19. Як здійснюється розвиток розуміння мовлення у дітей із сенсорною алалією?
20. Які ігрові методи використовуються для стимуляції активного мовлення у дітей із алалією?
21. Як розвиваються зв'язне мовлення та граматичні навички у дітей із моторною алалією?
22. Які науково-теоретичні основи вивчення проблеми заїкання?
23. У чому полягає фізіологія заїкання?
24. Які основні симптоми заїкання?
25. Що таке мовленнєві судоми і як вони проявляються у заїкуватих?
26. Як феномен фіксованості на ваді впливає на комунікацію заїкуватих?
27. Які особливості має клінічне та психолого-педагогічне обстеження заїкуватих?
28. У чому полягає методична проблема розвитку мовлення у дошкільників із заїканням?
29. Як логопед оцінює емоційний стан дитини із заїканням під час обстеження?
30. Які сучасні методики використовуються для подолання заїкання в учнів?
31. У чому полягають особливості логопедичної роботи з підлітками із заїканням?
32. Як організувати профілактику заїкання у дошкільних закладах?
33. Які особливості мовленнєвих порушень при тахілалії?
34. У чому полягає симптоматика брадилалії у дітей і дорослих?
35. Як тахілалія та брадилалія пов'язані з іншими мовленнєвими порушеннями?
36. Які методи діагностики мовлення застосовуються при тахілалії?
37. Як проводиться оцінка когнітивних функцій у дітей із брадилалією?
38. У чому полягає значення логопедичних тестів для діагностики темпу мовлення?
39. Як тахілалія впливає на соціалізацію дітей?
40. У чому полягає значення вправ на уповільнення темпу мовлення при тахілалії?
41. Які методи розвитку самоконтролю застосовуються у корекційній роботі при тахілалії?

42. Які методи корекції використовуються для стимуляції мовленнєвого темпу при брадилалії?
43. Як дихальні техніки допомагають у покращенні ритмічності мовлення?
44. У чому полягають основні труднощі комунікації у осіб із брадилалією?

Практичні питання

1. Складіть план обстеження пацієнта з афазією, включаючи дослідження читання та письма.
2. Розробіть вправи для оцінки розуміння мовлення у пацієнтів із сенсорною афазією.
3. Запропонуйте тестове завдання для оцінки артикуляційних порушень у хворого з афазією.
4. Розробіть серію вправ для відновлення мовлення при семантичній афазії.
5. Створіть план заняття для відновлення зв'язного мовлення у пацієнта з моторною афазією.
6. Запропонуйте ігрову методику для стимуляції розуміння мовлення при акустико-мнестичній афазії.
7. Запропонуйте план діагностичного обстеження для виявлення сенсорної алалії.
8. Розробіть вправу для розвитку мовленнєвої моторики у дитини з моторною еферентною алалією.
9. Складіть схему логопедичної роботи з корекції фонематичного сприйняття у дітей із сенсорною алалією.
10. Складіть карту обстеження звукової сторони мовлення у дітей із алалією.
11. Розробіть вправу для оцінки моторики у дітей із алалією.
12. Запропонуйте тестове завдання для перевірки комунікативних навичок у дітей із алалією.
13. Розробіть комплекс вправ для формування пасивного словникового запасу у дітей із моторною алалією.
14. Створіть план заняття для корекції фонематичного сприйняття у дітей із сенсорною алалією.
15. Запропонуйте сенсомоторну гру для покращення комунікативних навичок у дітей із алалією.
16. Розробіть вправу для оцінки ступеня прояву мовленнєвих судом у заїкуватих.
17. Складіть план роботи з подолання фіксованості на мовленнєвій ваді у заїкуватих.
18. Запропонуйте методику для дослідження фізіологічних аспектів заїкання.
19. Розробіть чек-лист для обстеження мовленнєвої активності дошкільника із заїканням.
20. Запропонуйте тестове завдання для оцінки когнітивних функцій у заїкуватих дітей.
21. Складіть конспект проведення індивідуального обстеження заїкуватої дитини.

22. Розробіть вправу для розвитку плавності мовлення у заїкуватих учнів.
23. Складіть план профілактичної роботи для запобігання заїканню у дітей.
24. Запропонуйте логопедичну гру для стимуляції мовленнєвої активності у заїкуватих.
25. Складіть тест для визначення темпу мовлення у дітей із тахілалією.
26. Запропонуйте вправу для поліпшення мовленнєвого темпу при брадилалії.
27. Розробіть план роботи з дитиною із тахілалією для корекції темпу мовлення.
28. Розробіть завдання для оцінки емоційного стану у дитини з брадилалією.
29. Складіть тестове завдання для діагностики когнітивних функцій у дітей із тахілалією.
30. Запропонуйте методику для оцінки темпу мовлення у дорослих із брадилалією.
31. Розробіть вправу для розвитку чіткості артикуляції при тахілалії.
32. Створіть ігровий конспект заняття для уповільнення темпу мовлення у дітей.
33. Запропонуйте комплекс дихальних вправ для дітей із тахілалією.
34. Розробіть вправу для тренування артикуляції при брадилалії.
35. Складіть конспект заняття із використанням музики для стимуляції мовленнєвого темпу.
36. Запропонуйте вправу для активізації мовлення у дітей із брадилалією.

VI семестр

Теоретичні питання

1. Як розвивалася фонопедія як наука? Які її основні етапи?
2. У чому полягають вікові особливості голосу у дітей, підлітків та дорослих?
3. Які основні етапи клінічного обстеження голосових порушень?
4. У чому полягає логопедичне обстеження пацієнтів із порушеннями голосу?
5. Які фактори впливають на зміну голосу у різні вікові періоди?
6. Які причини та механізми лежать в основі функціональних порушень голосу?
7. У чому полягають основи корекційної роботи при функціональних порушеннях голосу?
8. Які техніки використовуються для корекції голосу?
9. Як здійснюється стимуляція голосоутворення у дітей із функціональними порушеннями голосу?
10. Які основні причини парезів і паралічу гортані? Які їх клінічні прояви?
11. У чому полягають принципи корекційної роботи з пацієнтами, які мають парез або параліч гортані?
12. Які логопедичні методи використовуються для корекції голосу при парезах гортані?
13. Як дихальні вправи сприяють відновленню голосоутворення?
14. Які фізіологічні та психологічні наслідки має резекція гортані для пацієнта?

15. Як здійснюється відновлення мовленнєвої комунікації після резекції гортані?
16. У чому полягає формування нового типу голосоутворення у пацієнтів після резекції?
17. Які альтернативні комунікативні навички розвиваються у пацієнтів із відсутністю голосу?
18. Що таке дисграфія? Які психофізіологічні механізми лежать в основі цього порушення?
19. У чому полягає мозкова організація процесу письма?
20. Які операції процесу письма забезпечують його нормальне функціонування?
21. Назвіть основні передумови формування навичок письма.
22. Яка етіологія порушень писемного мовлення?
23. Які типи патологічних помилок характерні для дисграфії?
24. Що таке дислексія? Які психофізіологічні механізми лежать в основі процесу читання?
25. Які операції забезпечують процес читання?
26. Як порушення зорово-просторових функцій впливають на дислексію?
27. У чому полягає зв'язок дислексії з когнітивними функціями та усним мовленням?
28. Які методики використовуються для обстеження дітей із дислексією та дисграфією?
29. У чому полягають особливості обстеження фонематичних процесів у дітей із дислексією?
30. Як аналіз письмових робіт допомагає виявити дисграфію?
31. Які когнітивні та лексико-граматичні навички оцінюються під час діагностики порушень письма?
32. Які традиційні та інноваційні методи логопедичної роботи використовуються для подолання порушень писемного мовлення?
33. У чому полягає важливість співпраці спеціалістів у корекції дисграфії та дислексії?
34. Які допоміжні засоби застосовуються у корекційній роботі з дітьми?
35. Які основні типи фонетичних помилок виділяють у логопедії?
36. Як розвивається фонематичне сприйняття у дітей?
37. У чому полягає автоматизація правильної вимови звуків?
38. Як оптико-просторові помилки впливають на розвиток письма?
39. Які методи розвитку зорово-просторового сприйняття використовуються у корекційній роботі?
40. У чому полягає значення графо-моторних вправ у подоланні дисграфії?
41. Як лексико-граматичні помилки впливають на мовленнєвий розвиток дитини?
42. Які методи використовуються для формування правильного граматичного оформлення мовлення?
43. У чому полягає профілактика порушень писемного мовлення?

44. У чому полягає суть методу Orton-Gillingham?
45. Як штучний інтелект використовується для корекції дислексії та дисграфії?
46. Які мультимодальні підходи ефективні у роботі з порушеннями письма?
47. Що таке Індивідуальна програма розвитку (ІПР)? Які її складові?
48. Як реалізується ІПР у роботі з дітьми із порушеннями письма?
49. Яке значення має міждисциплінарний підхід у складанні ІПР?

Практичні питання

1. Розробіть план логопедичного обстеження пацієнта з дисфонією.
2. Запропонуйте тестове завдання для оцінки голосових характеристик у підлітків.
3. Складіть карту обстеження голосових порушень, включаючи оцінку дихання, гучності, тембру та висоти голосу.
4. Розробіть комплекс вправ для корекції функціональних порушень голосу.
5. Складіть план заняття для стимуляції голосоутворення у дитини з дисфонією.
6. Запропонуйте вправу для релаксації м'язів гортані при функціональних порушеннях голосу.
7. Розробіть серію фонопедичних вправ для пацієнта з парезом гортані.
8. Складіть план логопедичного заняття для стимуляції голосоутворення у дорослого пацієнта.
9. Запропонуйте вправу для релаксації та стимуляції м'язів гортані при паралічі гортані.
10. Розробіть програму корекційної роботи для відновлення голосу після резекції гортані.
11. Складіть вправу для стимуляції мовленнєвої активності у пацієнта після резекції.
12. Запропонуйте методику подолання психологічного бар'єра у спілкуванні у пацієнтів після резекції гортані.
13. Складіть завдання для діагностики дрібної моторики у дитини із дисграфією.
14. Запропонуйте вправу для розвитку графо-моторних навичок.
15. Розробіть тестове завдання для виявлення типових помилок при дисграфії.
16. Розробіть тест для оцінки техніки читання у дитини з дислексією.
17. Запропонуйте вправу для розвитку зорово-просторового сприйняття.
18. Складіть завдання на розвиток фонематичного слуху у дітей із дислексією.
19. Розробіть завдання для аналізу графічних помилок у письмових роботах дітей.
20. Запропонуйте тест для оцінки техніки читання та розуміння прочитаного.
21. Створіть чек-лист для обстеження дрібної моторики у дітей із порушеннями письма.
22. Розробіть план заняття з подолання дисграфії за допомогою інтерактивних технологій.
23. Запропонуйте гру для розвитку навичок письма у дітей із дисграфією.

24. Складіть вправу для роботи з фонематичними помилками при дислексії.
25. Розробіть скоромовку для автоматизації звуків у мовленні.
26. Запропонуйте завдання для розвитку фонематичного сприйняття.
27. Складіть вправу для роботи над артикуляційною базою звуків.
28. Запропонуйте вправу для аналізу та порівняння графічних об'єктів.
29. Розробіть завдання на тренування просторової орієнтації через малюнки.
30. Складіть план роботи з дитиною для закріплення графо-моторних навичок.
31. Розробіть вправу на узгодження слів у роді, числі, відмінку.
32. Запропонуйте завдання для розширення словникового запасу.
33. Складіть творчий текст із використанням синонімів та антонімів.
34. Запропонуйте план використання інтерактивної платформи Dyslexia Quest для дітей із дислексією.
35. Розробіть вправу із використанням асоціативного навчання.
36. Складіть завдання для застосування поведінкової терапії у роботі з дисграфією.
37. Складіть структуру ІПР для дитини із дисграфією.
38. Розробіть рекомендації для батьків щодо підтримки ІПР вдома.
39. Запропонуйте план моніторингу ефективності ІПР у логопедичній практиці.

Перелік тестових завдань з навчальної дисципліни «Логопедія»

Тестові завдання з навчальної дисципліни «Логопедія» розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5131>

Приклади тестових завдань

1. При сенсорній алалії первинно страждає:
 - A. експресивне мовлення
 - B. імпресивне мовлення
 - C. граматичне мовлення
 - D. зв'язне мовлення

2. Імпресивне мовлення це:
 - A. внутрішнє мовлення
 - B. зовнішнє мовлення
 - C. монологічне мовлення
 - D. діалогічне мовлення

3. Алалія характеризується:
 - A. повною чи частковою втратою сформованого мовлення, зумовленого органічним ураженням головного мозку
 - B. не сформованістю процесу спілкування
 - C. недорозвитком всіх сторін мовлення, всіх його видів та форм
 - D. анатомо-фізіологічними дефектами артикуляційного апарату

4. Заїкання - це:

A. порушення темпу, ритму та плавності усного мовлення, зумовлене судомним станом м'язів артикуляційного апарату

B. патологічне прискорення темпу мовлення, центральною ланкою в патогенезі даного порушення є розлад зовнішнього і внутрішнього мовлення за рахунок переваги патологічного процесу збудження над гальмуванням

C. патологічне уповільнення темпу мовлення, центральною ланкою в патогенезі даного порушення є розлад зовнішнього і внутрішнього мовлення за рахунок переваги патологічного процесу гальмування надзбудженням

D. швидкість вимовляння звуків, складів, слів вимірюється кількістю звуків, складів тощо, які вимовляються за певну одиницю часу, або їх середньою тривалістю звучання

5. ФФНМ це:

A. фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення

B. фонемно-фізіологічне недорозвинення мовлення

C. фтизіатричне-фоніатричне недорозвинення мозку

D. фонетико-фонематичне недорозвинення мозку

6. Взаємодія з сім'єю, яка має дитину з вадами мовлення, має певні етапи:

A. перш ніж батьки почнуть запитувати про розвиток своєї дитини, бажано виявити, як вони розуміють характер труднощів дитини і рівень адаптації до них

B. пояснення фактів

C. вчасне і професійно грамотне інформування сім'ї — коли відбувається не тільки передача інформації про стан дитини батькам, але й перевірка того, що і як вони усвідомили на попередніх етапах співробітництва

D. всі варіанти правильні

Методи та освітні технології навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) традиційні

- словесні методи (лекція, бесіда, розповідь, пояснення);

- наочні методи (демонстрація - демонстрування технік логопедичної корекції; ілюстрація - схеми, таблиці, графіки, моделі; мультимедійні засоби - відеоматеріали із прикладами роботи логопедів або навчальні фільми);

- практичні (вправи - відпрацювання артикуляційних рухів, звукової корекції, постановки звуків; тренування - практичне моделювання ситуацій роботи з дітьми, які мають мовленнєві порушення; робота в аудиторіях 515, 528 - вивчення і використання реального інструментарію логопеда.

Освітні технології для традиційних методів: презентації PowerPoint, навчальні відеоролики, друковані матеріали (методичні рекомендації, підручники, робочі зошити).

2) інноваційні (проектне навчання - індивідуальні або групові проекти;

кейс-метод - аналіз конкретних логопедичних випадків (кейси) та розробка алгоритму роботи з клієнтом; метод проблемного навчання).

Освітні технології для інноваційних методів: онлайн-платформи (Moodle, Google Meet, Zoom та ін.), використання спеціалізованих програм і додатків для логопедів, віртуальні симулятори для моделювання логопедичних занять.

3) інтерактивні (рольові ігри - моделювання роботи логопеда, виконуючи роль фахівця та клієнта; групова дискусія - обговорення теми заняття; метод мозкового штурму - генерація ідей для вирішення певної проблеми; тренінги - практичне відпрацювання технік логопедичної роботи, таких як артикуляційна гімнастика або робота зі звуковим моделюванням).

Освітні технології для інтерактивних методів: інтерактивні платформи для тестів та опитувань, вебінари та онлайн-тренінги через Zoom, Microsoft Teams та ін., відеоконференції із запрошенням практикуючих логопедів.

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) під час вивчення навчальної дисципліни «Логопедія» ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» (https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5131>)

Рекомендована література

Основна

1. Базима Н. В., Качуровська О. Б., Коломієць Ю. В., Мартиненко І. В. *Дитина з труднощами в навчанні в інклюзивному класі* / за ред. І. В. Мартиненко, М. К. Шеремет. К. : ДІА, 2019. 148 с.
2. Богуш А. М., Гавриш Н. В. *Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник; за ред. А. М. Богуш. Вид. 2-ге, доповнене. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с.*
3. Богуш А., Маліновська Н. *Методика розвитку мовлення та навчання рідної мови дітей раннього та дошкільного віку: підручник. Київ: Видавничий Дім “Слово”, 2021. 336 с.*
4. Брушневська І. М., Рібцун Ю. В. *Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності у дітей: діагностичний комплекс* : навч.-метод. посіб. для роботи з дітьми із порушеннями мовлення. Запоріжжя : ТОВ «ЛПІС» ЛТД, 2020. 112 с.
5. Вашуленко М. С. *Українська мова і мовлення у початковій школі (1-4 класи): методичний посібник для вчителів. Нова українська школа. Видавничий дім освіта. 2018. 400 с.*
6. Калмикова Л. О. *Перспективність і наступність в навчанні мови й розвитку мовлення дітей дошкільного й молодшого шкільного віку: психолінгвістичний і лінгвометодичний виміри. К. : Видавничий Дім «Слово», 2017. 448 с. 4.*
7. *Концепція дитячого та підліткового мовлення. Акціонерне товариство «Національна суспільна телерадіокомпанія України». 2020. URL: https://corp.suspilne.media/media/documents/zagalni-dokumenti/Kontseptsiia_dytiacoho_i_pidlitkovoho_movlennia.pdf*
8. *Логопедичні технології* : навч.- методичний посібник / Уманський ДПУ імені Павла Тичини, Ін-т розвитку дитини ; уклад. Л. Д. Бегас. Умань : Алмі, 2014. 124 с. 5.
9. *Логопедія* : підр. / За ред. М. К. Шеремет. К.: Видавничий Дім «Слово». 2015. 672 с. 6.
10. Мартиненко І. В. *Комунікативний тренінг для дошкільників з порушеннями мовлення. К. : Літера ЛТД, 2019. 120 с.*
11. *Психолого-педагогічні засади технологій супроводу дітей з особливими освітніми потребами у процесі їх соціальної інтеграції* : кол. моногр. / наук. ред. А. Г. Обухівська, Т. Д. Ілляшенко. Київ : Ніка-Центр, 2020. 113 с.
12. Рібцун Ю. *Психолінгвістичні дидактичні технології діагностики і подолання мовленнєвих порушень у молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення* : навч.-метод. посіб. / Е. Данілавічюте, Л. Трофименко, В. Ільяна, Ю. Рібцун, З. Мартинюк, Г. Грибань. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. С. 698-846. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730619>
13. Соботович Є. Ф. *Вибрані праці з логопедії* / Укл. В. В. Тищенко, Є. Ю. Линдіна. К. : «Видавничий дім Дмитра Бураго», 2015. 308 с.

Додаткова

1. Брембати Ф., Донини Р. *Специфічні розлади розвитку дитини та процес навчання*. Видавництво: Видавнича група Кенгуру. 2019. 160 с.
2. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. *Інклюзивна освіта: від основ до практики* : моногр. Київ : ТОВ «Атопол», 2016. 152 с.
3. Король А. В. *Мовленнєва картка з картинками : Дидактичний матеріал із логопедичного обстеження мовленнєвого розвитку дитини*. Видавництво: Мандрівець. 2023. 32с.
4. Кравцова І., Стахова Л. *Програма “Корекційно-розвиткова робота з дітьми із загальним та фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення”*. Видавництво: Мандрівець. 2023. 80 с.
5. Малярчук А.Я. *Виправлення вад мовлення. Звуки К, Г, Г, Х*. Видавництво: Літера ЛТД. 2020.
6. Малярчук А.Я. *Виправлення вад мовлення. Звуки Л, Л'*. Видавництво: Літера. 2016. 88 с.
7. Малярчук А.Я. *Виправлення вад мовлення. Звуки Р, Р'*. Видавництво: Літера. 219. 104 с.
8. Малярчук А.Я. *Виправлення вад мовлення. Свистячі звуки С, З, Ц, ДЗ: навчальний посібник*. Видавництво: Літера ЛТД. 2009. 104 с.
9. Малярчук А.Я. *Виправлення вад мовлення. Шиплячі звуки Щ, Ч, Ш, Ж*. Видавництво: Літера ЛТД. 2020.
10. Мартиненко І. В. *Особливості комунікативної діяльності дітей старшого дошкільного віку із системними порушеннями мовлення* : моногр. К. : ДІА, 2016. 304 с.
11. Ольшевська Ж. Ю., Олтаржевська Л. В. *Організація корекційно-розвиткової роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку в закладі дошкільної освіти. Старша група: 6-й рік життя*. Видавництво: Мандрівець. 2020. 136 с.
12. Рібцун Ю. В. *У країні Веселкових звуків. Альбом учителя-логопеда. Ч. 1,2. Х.* : Видавнича група «Основа», 2020.
13. Рібцун Ю. В. *Учні початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення: навчання та розвиток* : навч.-метод. посіб. Львів : Світ, 2020. 268 с.
14. Рібцун Ю. В. *Я учуся розмовляти : навч.-метод. комплект : логопедичний альбом з розвитку мовлення дошкільників 3–6 років*. К.: Генеза, 2019. 160 с.
15. Рібцун Ю. *Дошкільнятко. Корекційно-розвивальна та навчально-виховна робота з дітьми з фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення*. Видавництво: Мандрівець. 2016.
16. Токарева Н. М., Шамне А. В., Макаренко Н. М. *Сучасний підліток у системі психологопедагогічного супроводу* : монографія. Кривий Ріг, 2014. 312 с.
17. Федорович Л. *Постановка звуків у вимові дітей дошкільного та молодшого шкільного віку*. Видавництво: Ліпс. 124 с.
18. Харченко І. Г. *Методика “Мандала” в корекційно-розвитковій*

роботі з дітьми та підлітками. Видавництво: Мандрівець. 2020. 44 с.

19. Чередніченко Н. В., Клименко І. В., Тенцер Л. В. *Порушення письма у молодших школярів: діагностика та корекція*. К. : ДІА, 2016. 248 с.

20. Шеремет М. К., Стахова Л. Л., Кравцова І. В., Кравченко А. І. *Організація корекційно-розвивальної роботи в групах для дітей із порушеннями мовлення (орієнтовне планування та методичні рекомендації)*. Суми : СумДПУ, 2014. 186 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>

2. Цифровий репозитарій наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02infres>

3. Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47). URL: <http://www.library.cv.ua/sample-page-2>

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. URL: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field_e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Наукові ресурси. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>

6. ELibUkr Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL: <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>

7. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/63/64/normativnopravova-baza/>

8. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Індекс УДК. Визначення індексів УДК, авторського знака для документів. URL: http://www.ukrbook.net/UDC_poslugy.html

9. Академічна доброчесність. Сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>

10. Академічна доброчесність. Сайт кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти. URL: <https://preschool.chnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>

11. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

12. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

13. Перепелюк І.Р., Танявська Я.А., Марєєва Т.В. *Логопедія* : електронний курс на освітній платформі MOODLE Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5131>